НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет землевпорядкування

ПОГОДЖЕНО	**ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ**
Декан факультету	**Завідувач кафедри**
землевпорядкування	землевпорядного проектування
_____ к.е.н. доц. Олександр ШЕВЧЕНКО	_____ д.е.н. проф. Андрій МАРТИН
(підпис) (ПІБ)	(підпис) (ПІБ)
"____" _____2025 р.	" ____ " _____ 2025 р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Землевпорядне забезпечення встановлення меж територій територіальних громад (на прикладі Корнинської територіальної громади Житомирського району Житомирської області)»

Спеціальність – G18 «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма – Геодезія та землеустрій

Орієнтація освітньої програми – освітньо-професійна

Гарант освітньої програми

доктор економічних наук, професор _____ Андрій МАРТИН

(науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

кандидат економічних наук, доцент _____ Ірина КОЛГАНОВА

(науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

Виконав _____ Сергій ЛЯСКАЛО

(підпис)

КИЇВ - 2025

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет землевпорядкування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
землевпорядного проектування

д.е.н. проф. _____ Андрій МАРТИН
(підпис) (ПІБ)

20 листопада 2024 р.

З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧУ

Ляскалу Сергію Сергійовичу

Спеціальність – G18 «Геодезія та землеустрій».
Освітня ~~програма~~ – Геодезія та землеустрій.
Орієнтація освітньої програми – освітньо-професійна.
Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «Землевпорядне забезпечення встановлення меж територій територіальних громад (на прикладі Корнинської територіальної громади Житомирського району Житомирської області)».
Затверджена наказом від 18.11.2024 року № 2062 «С».
Термін подання завершеної роботи на кафедру: за десять днів до захисту.
Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: матеріали електронних сервісів земельного кадастру, законодавчі акти, нормативно-правові акти з питань охорони земель, дані земельного фонду.
Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Проаналізувати нормативно-правове забезпечення проведення робіт із встановлення меж територіальних громад.
2. Дослідити зарубіжний досвід встановлення меж територіальних громад для їх адаптації в Україні.
3. Провести аналіз сучасного стану встановлення меж територіальних громад в Україні, ідентифікувати ключові проблеми, пов’язані з просторово-правовою недосконалістю та відсутністю актуальних відомостей у ДЗК.
4. Оцінити основні проблеми землевпорядного забезпечення встановлення меж територій територіальних громад, включаючи інформаційні, економічні, кадрові та соціально-просторові аспекти.
5. На прикладі Корнинської територіальної громади Житомирського району Житомирської області дослідити практичні процедури землевпорядного забезпечення встановлення меж.

6. Оцінити ефективність використання сучасних технологій (ГІС, ДЗК, топографо-геодезичні дані) для оптимізації землевпорядних робіт у процесі встановлення меж ТГ.

Дата видачі завдання 20 листопада 2024 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____ Ірина КОЛГАНОВА
(підпис)

Завдання прийняв до виконання _____ Сергій ЛЯСКАЛО
(підпис)

РЕФЕРАТ

Структура дипломної роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Розділ 1 «Теоретичні основи землевпорядного забезпечення територіальних громад» присвячений аналізу нормативно-правової бази, поняття та принципів землевпорядкування у формуванні меж ТГ, а також вивченню зарубіжного досвіду.

Розділ 2 «Аналіз сучасного стану встановлення меж територіальних громад в Україні» містить огляд існуючих проблем, пов’язаних із встановленням меж в процесі земельної реформи, розкриває роль ОМС та ідентифікує ключові проблеми землевпорядного забезпечення.

Розділ 3 «Процедури землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад (на прикладі Корнинської територіальної громади Житомирського району Житомирської області)» зосереджений на практичному застосуванні землевпорядних процедур, використанні сучасних технологій та оцінці соціально-економічного ефекту від упорядкування меж.

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ 5
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ 7
ВСТУП 8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 11
1.1 Нормативно-правове забезпечення проведення робіт із встановлення меж територіальних громад 11
1.3 Зарубіжний досвід проведення робіт із встановленні меж територій територіальних громад 16
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1 22
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ 24
2.1 Аналіз існуючих меж територіальних громад і проблеми їх встановлення в процесі земельної реформи в Україні 24
2.2 Роль органів місцевого самоврядування у формуванні меж громад 29
2.3 Основні проблеми землевпорядного забезпечення встановлення меж територій територіальних громад 31
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2 34
РОЗДІЛ 3 ПРОЦЕДУРИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (НА ПРИКЛАДІ КОРНИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ) 35
3.1 Природо-кліматичні характеристики території дослідження 35
3.2 Використання сучасних технологій для оптимізації землевпорядних робіт в процесі встановлення меж територіальних громад 40
3.3 Оцінка соціально-економічного ефекту від упорядкування меж територіальних громад 47
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3 49
ВИСНОВКИ 51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 55
ДОДАТКИ 64
КООРДИНАТИ ПОВОРОТНИХ ТОЧОК 65
Схема формувань території Корнинської селищної ради 71
Креслення меж території Корнинської територіальної громажи 72
Ситуаційна схема проходження частини межі Корнинської територіальної громади яка межує з Кожанською територіальною громадою 73
Детальна ситуаційна схема (додаток) проходження частини межі Корнинської територіальної громади яка межує з Кожанською територіальною громадою 74

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

ТГ – територіальна громада;

АР – Автономна республіка;

ОТГ– об’єднана територіальна громада;

ОМС – орган місцевого самоврядування;

ДЗК – державний земельний кадастр;

ЗУ – Закон України;

ЗКУ – Земельний кодекс України;

ЕЦП – електронний цифровий підпис;

АТУ – адміністративно-територіальний устрій;

США – Сполучені Штати Америки;

ГІС – геоінформаційна система;

GNSS – Global Navigation Satellite System;

XML – EXtensible Markup Language;

PDF – Portable Document Format;

ЄДРА – єдиний державний реєстр адрес;

ЄДЕССБ – єдина державна електронна система у сфері будівництва.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження зумовлена Реформою децентралізації влади в Україні є однією з найбільш успішних системних трансформацій останніх років, що має на меті створення ефективної системи публічної влади, здатної забезпечити сприятливі умови для життєдіяльності людей та стійкого соціально-економічного розвитку всіх регіонів. Ключовим аспектом цієї реформи є формування нового адміністративно-територіального устрою та встановлення чітких меж територіальних громад (ТГ), що є просторовою основою для їх функціонування та ефективної діяльності органів місцевого самоврядування (ОМС). Проте, процес землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад супроводжується значними викликами. Ще на початковому етапі земельної реформи, розпочатої у 1990 році, було ініційовано формування територій сільських та селищних рад, однак їхні межі не були встановлені в натурі (на місцевості), а координати залишалися невизначеними. Це призвело до того, що ОМС були значною мірою відсторонені від вирішення питань у сфері земельних відносин, що породжувало соціальну напругу та проблеми з повсюдністю місцевого самоврядування.

Сучасний етап реформи, пов’язаний з утворенням об’єднаних територіальних громад (ОТГ) та затвердженням їхніх територій, виявив нові проблемні аспекти. Зокрема, існує відсутність актуальних та легітимних відомостей у Державному земельному кадастрі (ДЗК) про встановлені межі адміністративно-територіальних одиниць та територіальних громад. Наявні правові колізії щодо повноважень різних органів влади у затвердженні меж та розпорошеність норм у законодавчих актах створюють юридичну невизначеність. Також існує проблема так званої «зворотної» процедури, коли встановлення меж відбувається перед просторовим плануванням, що обмежує можливості розвитку громад. Ці недоліки унеможливлюють ефективне планування функціонально-просторового розвитку ТГ та створюють ризики стагнації.

В умовах воєнного стану та напередодні повоєнного відновлення країни, проблема чіткого визначення та офіційного закріплення меж територіальних громад набуває особливої актуальності. Належне землевпорядне забезпечення є критично важливим для відновлення територій, залучення інвестицій, ефективного управління ресурсами та забезпечення життєдіяльності населення. Успішне вирішення цих питань є запорукою підвищення фінансової спроможності громад, раціонального використання земельного потенціалу та покращення якості публічних послуг.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є комплексне дослідження теоретичних засад та практичних аспектів землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад в Україні, аналіз сучасного стану та проблем, а також розробка пропозицій щодо вдосконалення відповідних процедур і механізмів.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

1. Проаналізувати нормативно-правове забезпечення проведення робіт із встановлення меж територіальних громад.
2. Дослідити зарубіжний досвід формування та встановлення меж територіальних громад для їх адаптації в Україні.
3. Провести аналіз сучасного стану встановлення меж територіальних громад в Україні, ідентифікувати ключові проблеми, пов’язані з просторово-правовою недосконалістю та відсутністю актуальних відомостей у ДЗК.
4. Визначити роль органів місцевого самоврядування у формуванні меж громад, оцінити їхні повноваження, можливості та існуючі виклики.
5. Оцінити основні проблеми землевпорядного забезпечення встановлення меж територій територіальних громад, включаючи інформаційні, економічні, кадрові та соціально-просторові аспекти.
6. На прикладі Корнинської територіальної громади Житомирського району Житомирської області дослідити практичні процедури землевпорядного забезпечення встановлення меж, включаючи природно-кліматичні характеристики території.

7. Оцінити ефективність використання сучасних технологій (ГІС, ДЗК, топографо-геодезичні дані) для оптимізації землевпорядних робіт у процесі встановлення меж ТГ.

Об'єктом дослідження є процес землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад.

Предметом дослідження є теоретичні засади, нормативно-правові, організаційні та практичні процедури встановлення меж територіальних громад.

У процесі дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи. Зокрема, застосовувалися діалектичний та системний підходи – для всебічного аналізу процесів децентралізації та землевпорядкування, методи теоретичного узагальнення та аналізу - для дослідження нормативно-правової бази, порівняльний аналіз - для вивчення зарубіжного досвіду та виявлення найкращих практик, статистичний аналіз - для оцінки поточного стану встановлення меж та проблем функціонування громад, картографічний метод та геоінформаційні технології (ГІС) – для візуалізації, аналізу та оптимізації землевпорядних робіт, метод конкретного прикладу – для детального вивчення процедур встановлення меж на прикладі Корнинської ТГ.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці комплексного підходу до землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад, що враховує сучасні виклики децентралізації та пропонує шляхи подолання нормативно-правових, інформаційних, кадрових та фінансових проблем.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання сформульованих висновків та рекомендацій органами державної влади, органами місцевого самоврядування та землевпорядними організаціями для оптимізації процедур встановлення меж територіальних громад, підвищення ефективності управління земельними ресурсами та стимулювання сталого соціально-економічного розвитку територій.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

1.1 Нормативно-правове забезпечення проведення робіт із встановлення меж територіальних громад

Процес становлення та розвитку територіальних громад (ТГ) в Україні в умовах децентралізації вимагає чіткого нормативно-правового врегулювання питання встановлення їхніх меж. Це питання є фундаментальною проблемою функціонування органів місцевого самоврядування (ОМС), оскільки відсутність встановлених меж для адміністративно-територіальних утворень спричиняє низку труднощів, пов'язаних із розпорядженням землями, їх раціональним використанням та посилює соціальну напругу.

Мета встановлення меж ТГ полягає не лише у технічному та юридичному визначенні територій, але і у створенні дієвої основи для стратегічного просторового розвитку та ефективного функціонування ОМС.

Законодавчі засади встановлення меж територіальних громад передбачають інституційно-правовий механізм встановлення меж територіальних громад є положення Закону України «Про землеустрій» та Земельного кодексу України (ЗКУ), а також супутні нормативно-правові акти, що регулюють сферу децентралізації та земельних відносин [32].

Зокрема, Закон України «Про землеустрій» був доповнений статтею 46[1], яка деталізує процедуру розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад. [32]. Цей закон разом із ЗКУ визначає основні повноваження та механізми, пов'язані з територіальним плануванням та управлінням земельними ресурсами. Важливим також є Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», який встановив умови для формування ОТГ та визначення їхніх меж. [14].

Проєкти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад розробляються з кількома ключовими цілями таких, як з’ясування дійсної межі території територіальної громади, вирішення спорів між декількома органами місцевого самоврядування щодо меж територій територіальних громад

подальше внесення відомостей про межі території територіальної громади до Державного земельного кадастру, що надає їм офіційного статусу.

Створення документальної основи для розроблення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади у форматі електронних документів, забезпечення узгодженості та дієвості інструментів регіонального розвитку. Ідентифікація територіальної повсюдності повноважень органів місцевого самоврядування [32].

Під час розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад не допускається:

А) Встановлення межі території територіальної громади, що змінюватиме межі адміністративно-територіальних одиниць.

Б) Розташування сформованої земельної ділянки в межах декількох територіальних громад, крім земель лісогосподарського призначення, водного фонду, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельних ділянок під лінійними об’єктами транспортної, енергетичної інфраструктури [2].

Процес встановлення меж територіальних громад містить проблемні аспекти такі як:

А) Відсутність актуальних легітимних відомостей у ДЗК про встановлені межі адміністративно-територіальних одиниць та ТГ [32].

Б) Неузгодженість законодавства та розпорошеність норм, що регулюють територіальний устрій, створює проблеми із визначенням територіальної юрисдикції ОМС та наповненням місцевих бюджетів[1].

В) Проєкти землеустрою, що встановлюють межі, віднесені до «загальнодержавного та регіонального рівнів», що робить їх затвердження місцевими радами «нонсенсом» [32].

Г) Обмежена фінансова спроможність громад для замовлення робіт із розроблення проєктів землеустрою, особливо в умовах воєнного стану[41].

Д) Нечіткий порядок погодження проєктів землеустрою органами місцевого самоврядування суміжних ТГ[9].

Е) «Зворотна» процедура: чинне законодавство передбачає спочатку встановлення меж, а потім просторове планування розвитку, що є неефективним [18].

Є) Відсутність методики розробки проєктів землеустрою щодо встановлення меж ТГ [32].

У підсумку до питання можна сказати, що ефективне встановлення меж територіальних громад є ключовою умовою успішного завершення реформи децентралізації в Україні та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку територій. Чинна нормативно-правова база, хоча й визначає основні процедури, містить низку прогалин та неузгодженостей, що створюють значні перешкоди на практиці. Усунення цих недоліків шляхом системних законодавчих змін, розроблення чітких методологій та інтеграції інформаційних систем, таких як

Державний земельний кадастр, є критично важливим для формування спроможних, фінансово стійких та ефективно керованих територіальних громад.

1.2 Поняття та принципи землевпорядкування у формуванні меж території територіальних громад

Формування меж територіальних громад – це комплекс робіт, спрямований на визначення, закріплення в натурі (на місцевості) та юридичне оформлення меж територій громад, що створює правові підстави для управління земельними ресурсами, вирішення територіальних спорів та ефективного використання земель. Процедура регулюється низкою нормативно-правових актів, зокрема: Земельним кодексом України; Законом України «Про землеустрій»; Законом України «Про Державний земельний кадастр»; іншими підзаконними актами, що регламентують порядок проведення землеустрою та оформлення документів.

У контексті формування меж територіальних громад землевпорядкування передбачає такі ключові етапи:

1. Аналіз існуючих даних про територію (кадастрові карти, межові знаки, дані про землекористування).

2. Розроблення проектів землеустрою щодо встановлення меж громад.
3. Узгодження меж із сусідніми громадами.
4. Закріплення меж у натурі (встановлення межових знаків).
5. Реєстрація меж у Державному земельному кадастрі.

Процес землевпорядкування базується на таких основних принципах, як законність, прозорість і публічність, процес розроблення проектів землеустрою та узгодження меж територій має бути відкритим для громадськості. Місцеві громади повинні бути інформовані та залучені до обговорення проектів.

Проекти землеустрою враховують наявну інфраструктуру, природоохоронні зони та перспективи розвитку території, наукова обґрунтованість, раціональність використання території, узгодженість формування меж здійснюється з урахуванням інтересів суміжних громад, з метою уникнення територіальних спорів.

Законодавчо передбачено, що такі узгодження оформлюються протоколами або договорами між зацікавленими сторонами, стабільність (встановлені межі повинні залишатися незмінними протягом тривалого часу, якщо немає вагомих підстав для їх перегляду (наприклад, адміністративно-територіальна реформа)).

Поняття територіальної громади є багатоаспектним, згідно з Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», територіальна громада - це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр[32]. У контексті реформи децентралізації В.І. Кравченко розглядає територіальну громаду в трьох аспектах, як базову адміністративно-територіальну одиницю, як форму організації місцевої влади та як суб'єкт цивільно-правових відносин [14].

Землевпорядкування є основним механізмом формування раціонального землеволодіння і землекористування. Воно включає техніко-правові дії з межування земель, тобто встановлення, відновлення та закріплення на місцевості меж землеволодінь і землекористувань з видачею відповідних документів [6].

Принципи землевпорядкування у формуванні меж ТГ базуються на цілях сталого розвитку та ефективного управління земельними ресурсами.

Землеустрій забезпечує наукове обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів [37]. Це також передбачає оцінку природних умов, сучасного стану використання та охорони земель [31].

Землевпорядкування спрямоване на раціональне використання та охорону земель, оптимізацію структури земельних угідь, консервацію деградованих земель, створення та упорядкування водоохоронних зон, збереження природних ландшафтів [37].

Територіальна цілісність передбачає, що межа територіальної громади має бути нерозривною, а її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об’єдналися [21].

Комплексний підхід, який включає функціональні, аналітичні, просторові аспекти територій, нормативно-правове забезпечення та проєктну діяльність [36]. Це стосується також інвентаризації земель промисловості, транспорту, зв’язку, оборони, населених пунктів, лісового фонду для виявлення нераціонально використовуваних земель.

Інформаційне забезпечення є необхідним для внесення відомостей до Державного земельного кадастру, що забезпечує офіційний статус меж та доступ до актуальної інформації [14].

Територіальне планування землекористування має забезпечувати баланс між природно-ресурсним потенціалом та соціально-економічними проблемами [37].

Етапи землевпорядних робіт при встановленні меж ТГ включають:

1. Підготовчі роботи - складання та погодження завдання на виконання робіт, збір та вивчення вихідних матеріалів (включно з землевпорядною документацією попередніх років, архівними матеріалами, даними ДЗК, статистичною звітністю), рекогносцирувальне обстеження, створення цифрової

картографічної основи та, за необхідності, формування земельних ділянок комунальної власності в зоні проходження межі [12].

2. Топографо-геодезичні роботи - побудова геодезичної мережі згущення, створення знімальної геодезичної мережі, топографо-геодезичне знімання місцевості вздовж межі [41].

3. Камеральні роботи - обробка результатів вимірювань, складання попереднього каталогу координат поворотних точок, розрахунок попередньої площі та створення попереднього креслення меж

4. Проєктні роботи - наліз юридичних та фактичних меж, власне проєктування меж території ТГ.

5. Погодження та затвердження проєкту землеустрою - погодження з суміжними ТГ та затвердження радою, що представляє інтереси ТГ

6. Формування електронного документа - підготовка векторних та атрибутивних відомостей у форматі обмінного файлу XML.

7. Закріплення меж території ТГ в натурі (на місцевості) - визначення точок повороту, їх закріплення межовими знаками, складання каталогу координат та акта прийомки-передачі межових знаків.

8. Підготовка матеріалів для внесення відомостей до ДЗК - Переведення проєкту та рішення про його затвердження в електронний вигляд, сканована копія документації у форматі pdf та p7s з накладеним ЕЦП.

1.3 Зарубіжний досвід проведення робіт із встановленні меж територій територіальних громад

Процеси встановлення меж територій громад у зарубіжних країнах різняться залежно від політичної, правової системи та адміністративно-територіального устрою. Основні підходи до цього питання формуються на основі правових традицій, рівня децентралізації та технічних можливостей. Опис досвіду окремих країн дозволяє виділити ключові характеристики та інструменти, які можуть бути корисними для аналізу й адаптації в українських умовах.

У *Німеччині* встановлення меж територій територіальних громад регулюється на рівні федеральних земель. Основними характеристиками процесу є правова база з закони про землеустрій кожної федеральної землі, що враховують вимоги національного законодавства. Децентралізація котра надає муніципалітетам значну автономію у встановленні меж, однак процес координується органами земельного уряду. Технічне забезпечення інтеграція та використання сучасних геодезичних технології, включаючи GNSS-системи та геоінформаційні системи (ГІС). Вирішення спорів суміжних землевласників та орендарів вирішуються у спеціальних земельних судах. Узгодження меж із суміжними громадами здійснюється шляхом переговорів або через адміністративні органи. Особливістю є високий рівень залучення громадян до процесів ухвалення рішень через громадські слухання та референдуми.

Німеччина має загально доступний ГІС портал, на якому кожен може завантажити необхідний об’єкт АТУ (рис. 1.3.1).

Рис.1.3.1 Кадастровий поділ Німеччини https://www.igismap.com/download-germany-administrative-boundary-shapefiles-states-districts-postal-codes (Дата звернення 27.09.2025)

У *Сполучених Штатах* система встановлення меж територій громад відображає федеральний характер держави та високий рівень децентралізації. Особливостями регулювання земельних відносин є гнучка законодавча основа котра регулює визначення меж на рівні штатів, але загальні принципи містяться

у федеральному законодавстві. Межі громад часто базуються на історичних даних і кадастрових системах, які були створені ще в колоніальний період.

США є одним із лідерів у впровадженні цифрових кадастрів і ГІС. Дані меж доступні в електронному форматі через відкриті державні платформи.

Механізм змін меж є доволі простим оскільки громади можуть ініціювати зміну меж через вибори або рішення місцевих урядів, однак питання узгодження меж із сусідами часто вирішується через суди. Значна частина роботи виконується приватними землевпорядними компаніями, які діють за ліцензією держави. У США особливу увагу приділяють публічному доступу до даних про межі громад, що підвищує прозорість процесу.

Франція має централізовану систему управління територією, однак у межах децентралізації регіони та комуни отримали більше прав у встановленні меж територій.

Правове регулювання передбачає, що межі територій громад визначаються в рамках адміністративного поділу, регульованого законами про адміністративно-територіальну реформу. Франція має один із найстаріших кадастрових реєстрів у Європі. Межі територій фіксуються в кадастрі та узгоджуються з географічними даними. Механізми узгодження меж із сусідніми громадами координується через префектури, які представляють центральну владу на регіональному рівні. Впровадження цифровізації та Геоінформаційних систем, які широко застосовуються для управління межами, що дозволяє спростити процеси зміни та моніторингу меж.

Значна увага приділяється екологічним аспектам у процесі формування меж, щоб уникнути порушення природоохоронних зон.

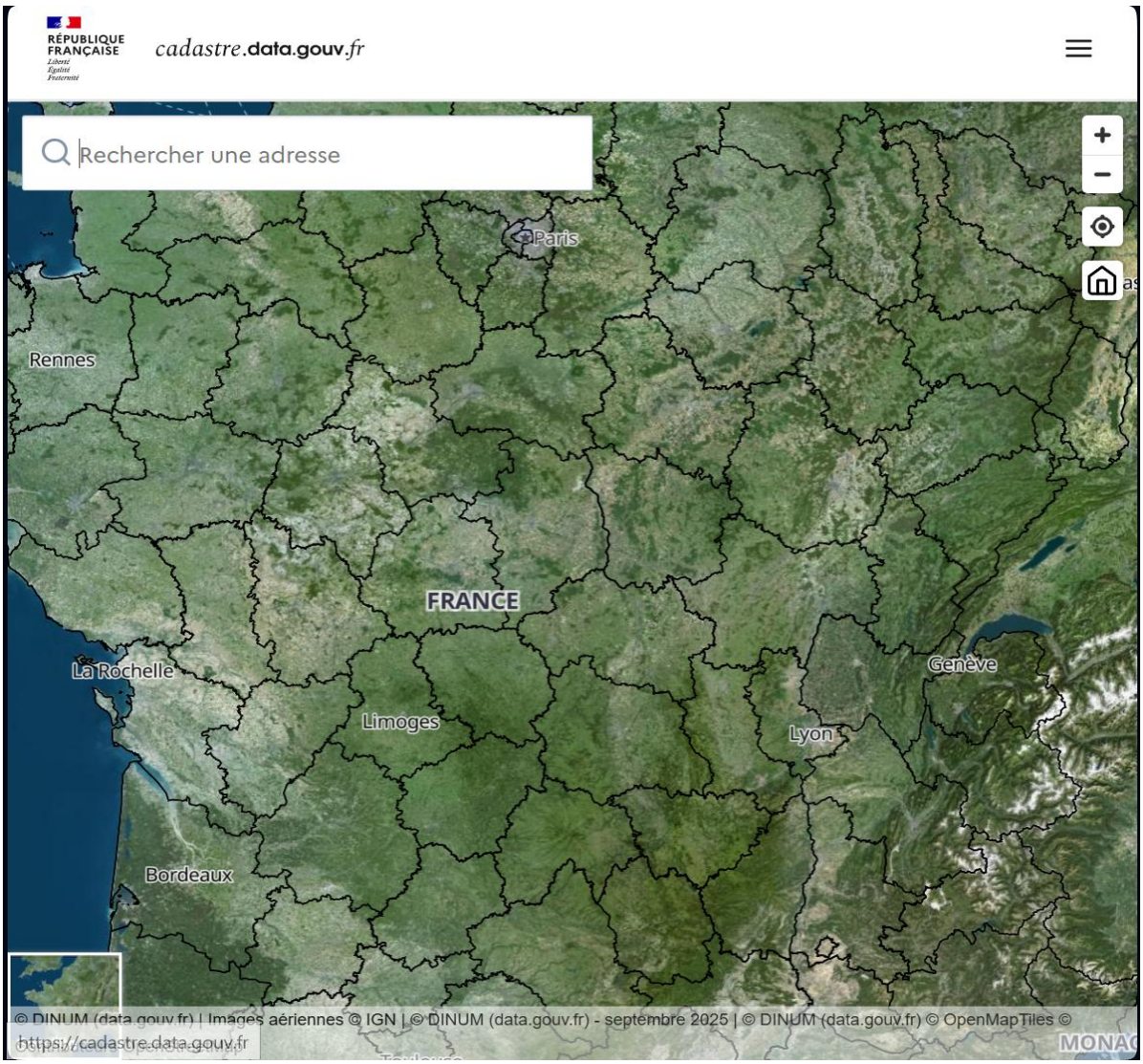

Рис.1.3.2 Кадастрова карта Франції
https://cadastre.data.gouv.fr/map?style=ortho#7.51/46.594/2.078 (Дата звернення 27.09.2025)

Канада як федеративна держава має різні підходи до встановлення меж у різних провінціях. Головні особливості полягають у децентралізованому підході, це передбачає, що провінції самостійно регулюють питання меж територій. Наприклад, у провінції Онтаріо функціонує спеціальна комісія, яка розглядає пропозиції щодо змін меж. Формування меж передбачає активну участь місцевих рад та громадськості. Громадяни мають право висловлювати свою думку на публічних обговореннях. Технічні інструменти впроваджені в усіх провінції, які активно використовують ГІС та супутникові дані для точного визначення меж. Спори щодо меж вирішуються через судові органи або шляхом переговорів між урядовими органами та громадами.

Особливістю ведення земельної політики Канади є врахування інтересів корінних народів, що інколи впливає на визначення меж територій.

Рис.1.3.3 Провінції і території Канади
https://cadastre.data.gouv.fr/map?style=ortho#7.51/46.594/2.078 (дата звернення 20.07.2025)

У *Польщі* встановлення меж територій територіальних громад є частиною реформи місцевого самоврядування, розпочатої у 1990-х роках.

Межі визначаються відповідно до Закону про територіальний устрій та Закону про геодезію і картографію. Встановленням меж займаються воєводства, які координують дії на рівні ґмін (громад). У Польщі активно впроваджуються цифрові кадастри, що значно прискорює процес визначення та реєстрації меж. Проекти встановлення меж фінансуються з державного бюджету, що дозволяє зменшити фінансове навантаження на громади. У разі виникнення суперечок процес медіації часто підтримується центральними органами влади.

Особливістю Польщі є те, що процеси встановлення меж інтегровані у ширші проекти розвитку сільських територій.

Рис.1.3.4 Карта воєводств Польщі https://www.womp.gda.pl/linki (Дата звернення 27.09.2025)

Швеція демонструє підхід, орієнтований на стале управління територіями. Визначення меж громад регулюється законами про місцеве самоврядування, а також Земельним кодексом. У країні функціонує одна з найбільш сучасних кадастрових систем Європи, яка забезпечує точність і оперативність у визначенні меж. Встановлення меж координується місцевими радами у співпраці з державним земельним агентством. Процес визначення меж враховує міське планування, що сприяє інтеграції територій із транспортною, соціальною та екологічною інфраструктурою.

Швеція активно використовує екологічні принципи при визначенні меж, забезпечуючи баланс між розвитком громад і збереженням природного середовища.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Встановлення меж територіальних громад є ключовим елементом у забезпеченні ефективного управління територіями, їхнього соціально-економічного розвитку та територіальної цілісності. Аналіз нормативно-правового забезпечення, принципів землевпорядкування та зарубіжного досвіду дозволяє сформувати кілька важливих висновків.

Законодавча база України, зокрема Земельний кодекс, Закон «Про землеустрій» і Закон «Про Державний земельний кадастр», створює достатні правові підстави для проведення робіт із встановлення меж територіальних громад. Однак реалізація цих норм на практиці стикається з низкою викликів, таких як застарілі кадастрові дані, недостатнє фінансування, а також відсутність чіткої координації між різними рівнями влади. Необхідно посилити публічність процесу, забезпечити доступність даних і вдосконалити механізми врегулювання територіальних спорів.

Практики встановлення меж у країнах із різними правовими системами, такими як Німеччина, США, Франція, Польща та Швеція, демонструють, що ефективне вирішення цього завдання можливе лише за умови інтеграції правових норм, технічних інструментів і залучення громадськості. Успішними практиками є використання цифрових кадастрів, залучення приватних компаній, активна участь громадян і врахування екологічних аспектів. Ці підходи можуть бути адаптовані до українських реалій для вдосконалення процесів землевпорядкування.

Аналіз зарубіжного досвіду показав важливість чіткого визначення компетенції місцевого самоврядування, ефективного багаторівневого управління, фінансової підтримки та активного залучення громадськості. Хоча універсальної моделі немає, найкращі практики, такі як екологічно орієнтоване планування, можуть бути адаптовані до українських реалій.

Особливо цінним є досвід країн, які пройшли через повоєнне врегулювання питань встановлення меж, що вимагає врахування місцевої специфіки. Ці висновки підкреслюють необхідність синхронізації національного

законодавства та розробки чіткої методики для забезпечення сталого розвитку та ефективного функціонування територіальних громад.

Таким чином, для ефективного встановлення меж територіальних громад в Україні важливо забезпечити синергію між чіткою нормативно-правовою базою, сучасними технологіями та найкращими міжнародними практиками. Це сприятиме формуванню територій із чіткими межами, що стане основою для їх сталого розвитку та управління.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

2.1 Аналіз існуючих меж територіальних громад і проблеми їх встановлення в процесі земельної реформи в Україні

Основою системи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в сучасній Україні є територіальні громади. Цей базовий рівень адміністративно-територіального устрою став результатом масштабної реформи децентралізації, що докорінно змінила модель управління державою. За даними, наданими Державним підприємством "АДМІНІСТРАТОР МІСТОБУДІВНОГО КАДАСТРУ", станом на 2025 рік на території України (без урахування тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим) налічується 1770 територіальних громад (рис. 2.1.1).

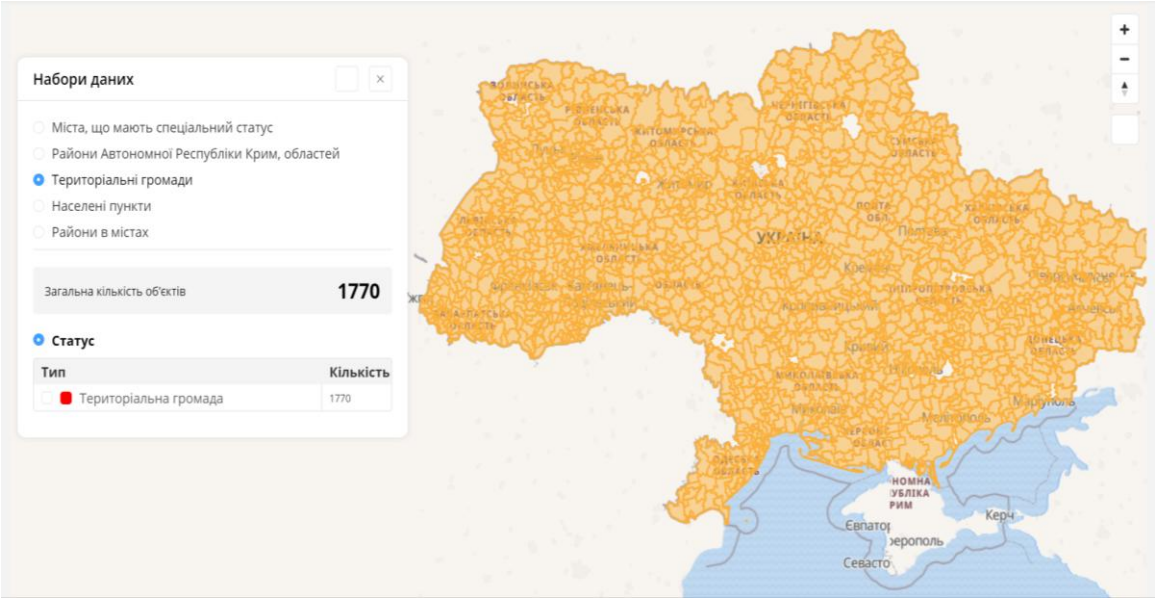

Рис. 2.1.1 Ілюстрація меж територіальних громад (без врахування АР Крим) за даними ДП АДМІНАСТРАТОР МБКД (дата звернення 10.06.2025 https://admin.e-construction.gov.ua/dashboard)

До початку реформи у 2014 році адміністративно-територіальний устрій України на базовому рівні характеризувався надмірною фрагментацією та централізацією повноважень і фінансових ресурсів. Система була успадкована з радянських часів і включала понад 11 500 місцевих рад (сільських, селищних та міських).

Ключовими недоліками старої системи були декілька факторів:

А) Переважна більшість місцевих рад були дотаційними та не мали достатніх власних джерел надходжень для виконання навіть делегованих повноважень. Фінансові потоки контролювалися здебільшого на рівні районних та обласних державних адміністрацій.

Б) Існувала невизначеність у розмежуванні компетенцій між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

В) Віддаленість послуг від громадян спровокована браком ресурсів якість адміністративних, соціальних та комунальних послуг на місцях залишалася низькою.

Ця модель не відповідала принципам Європейського місцевого самоврядування та стримувала розвиток територій. З метою подолання цих системних проблем у 2014 році в Україні було розпочато реформу децентралізації. Її головною метою стала передача значних повноважень та фінансових ресурсів від центральних органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування – новоствореним спроможним територіальним громадам.

Процес відбувався шляхом добровільного, а на завершальному етапі - адміністративного об'єднання територіальних громад сіл, селищ і міст. У результаті замість тисяч дрібних і фінансово слабких місцевих рад було утворено укрупнені та ресурсно забезпечені територіальні громади.

Разом із реформуванням базового рівня було здійснено і реформу субрегіонального рівня, кількість районів було скорочено з 490 до 136. Це дозволило усунути дублювання функцій між районною владою та виконавчими органами громад.

Таким чином, сучасний адміністративно-територіальний устрій є логічним наслідком системних перетворень, спрямованих на розбудову ефективного місцевого самоврядування. Показник у 1770 територіальних громад свідчить про завершення етапу формування нової територіальної основи України, де саме громада є ключовим суб'єктом, відповідальним за комплексний розвиток своєї території.

Земельна реформа в Україні, започаткована постановою Верховної Ради України від 18.12.1990 «Про земельну реформу», мала на меті відхід від соціалістичної системи землеволодіння [14]. Серед ключових заходів було формування територій сільських і селищних рад, які отримали право розпоряджатися землею, та інвентаризація земель [14]. Однак, реформа відбулася без унормування її кінцевої мети, етапів та механізмів здійснення на рівні самостійного законодавчого акта.

Фундаментальною проблемою функціонування органів місцевого самоврядування досі залишається відсутність установлених меж для адміністративно-територіальних утворень[14]. Це спричиняє низку проблем, що стосуються повноважень щодо розпорядження землями, їх раціонального використання, та відсторонює місцеве самоврядування від вирішення питань у сфері земельних відносин.

Процес формування об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та створення об'єднаних адміністративних районів відбувався без розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць, що є ознакою просторово-правової недосконалості адміністративно-територіальної реформи [14].

У червні 2020 року Кабінет Міністрів України затвердив нову територіальну основу місцевого самоврядування, проте жодним актом законодавства не визначено подальшої правової долі чинних меж сільських, селищних рад, сформованих раніше[14].

Ця ситуація призводить до ряду наслідків:

А) Відсутності актуальних легітимних відомостей у ДЗК про встановлені (змінені) межі АТУ та ТГ, що унеможливлює отримання Витягу, який мав би містити каталог координат поворотних точок та експлікацію категорій земель [14].

Б) Посилення ризику стагнації у сфері планування функціонально-просторового розвитку на рівні ТГ, зокрема щодо розроблення комплексного плану просторового розвитку.

В) Розпорошеності норм, що регулюють сферу територіального устрою, у різних законодавчих актах та їх недосконалості, що породжує проблеми із встановленням меж та визначенням територіальної юрисдикції органів місцевого самоврядування, наповненням місцевих бюджетів, вирішенням земельних і майнових відносин [1].

Г) Наявності суперечок щодо спільних меж між суміжними ТГ, що зумовлює необхідність запровадження можливості часткового встановлення меж. Ці суперечки можуть переходити у судову площину, що розтягує у часі питання визначення межі

Інформація про ТГ в ДЗК включає найменування, опис меж, площу, найменування суміжних ТГ та інформацію про документи, на підставі яких встановлені межі. Однак, у ній не зазначаються відомості про нормативну грошову оцінку земель та бонітування ґрунтів [9]. Наразі шар «Межі територіальних громад» на Публічній кадастровій карті України має лише інформаційний, а не офіційний статус [9]. Технічно неможливо отримати витяг з ДЗК з повним каталогом координат та експлікацією земель, оскільки така опція при формуванні витягу ще не передбачена.

Важливою проблемою є також те, що проєкт землеустрою щодо встановлення меж ТГ не включає відомості про план її існуючої та проєктної межі та про її площу в проєктних межах. Це означає, що на підставі цього виду землевпорядної документації неможливо збільшувати або зменшувати межу ТГ після її встановлення, що є прогалиною в законодавстві та перешкодою для просторового розвитку [9]. При цьому межа ТГ має перебувати «під приматом» адміністративно-територіальної одиниці, тобто відповідного району чи області, межу яких зазначений проєкт не може змінити [9].

Процес встановлення меж територіальних громад стикається з численними проблемами, які ускладнюють ефективне управління територіями, призводять до спорів між громадами, власниками земель та державними органами. Ці проблеми часто пов'язані з історичними неточностями в документації, технічними помилками та відсутністю узгодженості між даними. Нижче описано ключові

аспекти проблематики з акцентом на черезсуміжні (перетинаючі чи накладені суміжні) земельні ділянки, невідповідність картографічних матеріалів фактичному розташуванню та відсутність або некоректне внесення земельних ділянок до Державного земельного кадастру (ДЗК).

Однією з найпоширеніших проблем є накладання або перетин земельних ділянок, коли одна територія фігурує в кількох громадах або власниках одночасно. Це часто виникає через відсутність інформації про суміжні ділянки під час формування нових меж ОТГ. Наприклад, земельні ділянки, сформовані до 2013 року, можуть перетинатися через використання різних систем координат (наприклад, система 1963 року проти державної геодезичної референсної системи), що призводить до зсувів, поворотів або дзеркального відображення ділянок. Такі перетини заборонені законодавством (за винятком певних категорій, як ліси чи лінійні об'єкти інфраструктури), але вони ускладнюють реєстрацію та використання землі, оскільки власники не можуть повноцінно розпоряджатися майном (наприклад, продавати чи дарувати). У контексті реформи це призводить до спорів між суміжними громадами, які не можуть узгодити межі без судового втручання відповідно до ст. 158 Земельного кодексу України. Вирішення вимагає розробки технічної документації з землеустрою та згоди власників, але відсутність компромісу часто блокує процес.

Картографічні матеріали, що використовуються для встановлення меж ОТГ, часто базуються на архівних даних, які не відповідають реальному стану на місцевості. Це включає застарілі генеральні плани населених пунктів, неточні топографічні зйомки та геодезичні вимірювання.

Під час реформи проекти землеустрою формуються на основі матеріалів колишніх місцевих рад, що увійшли до громади, але вони можуть не враховувати зміни в ландшафті, будівництві чи природних факторах.

Багато земельних ділянок, особливо тих, що були зареєстровані до 1 січня 2013 року, відсутні в ДЗК або внесені з помилками (типографічні, арифметичні, граматичні чи технічні). Це пов'язано з перенесенням даних зі старого Державного реєстру земель, де документація часто неповна або відсутня. У

процесі реформи Кабінет Міністрів мав забезпечити створення електронних документів для таких ділянок до 2022 року, але на практиці це не завжди реалізовано, що призводить до неможливості реєстрації меж ОТГ. Некоректні внесення, наприклад, дублювання кадастрових номерів чи помилки в характеристиках (кути, лінії, площа), ускладнюють встановлення меж, оскільки без точних даних у ДЗК межа громади не набуває офіційного статусу. Вирішення вимагає додаткових землеустрійних робіт, але якщо помилка змінює метричні характеристики, потрібна нова документація. Це затримує децентралізацію, оскільки громади не можуть повноцінно управляти землями без реєстрації.

Загалом, ці проблеми є наслідком неповної цифровізації, історичних неточностей та браку координації між органами влади. Вони уповільнюють земельну реформу, призводячи до судових спорів, економічних втрат та неефективного використання ресурсів. Для подолання необхідне посилення законодавства, оновлення картографічної бази та обов'язкове узгодження з суміжними сторонами.

2.2 Роль органів місцевого самоврядування у формуванні меж громад

Територіальна громада є жителями, об'єднаними постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільного об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр[21]. Вона є первинним суб’єктом місцевого самоврядування, який обирає місцеву раду, сільського, селищного чи міського голову та старост, що представляють та захищають інтереси всієї громади [21]. Місцеве самоврядування є правом ТГ самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України.

Роль органів місцевого самоврядування (ОМС) у формуванні меж громад є вирішальною, оскільки саме вони ухвалюють рішення про розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення меж територій ТГ. Серед повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин є:

А) Розпорядження землями територіальних громад;

Б) Передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб;

В) Надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності;

Г) Вилучення земельних ділянок із земель комунальної власності;

Ґ)Викуп земельних ділянок для суспільних потреб;

Д)Затвердження документації із землеустрою у випадках, передбачених Земельним кодексом України;

Е)Розробка та затвердження програми здійснення землеустрою на території ОТГ.

Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності ТГ [21]. Проте економічні права ТГ часто є декларативними, без чітких механізмів їх реалізації, що перешкоджає досягненню економічної спроможності. Донедавна повноваження ОМС щодо управління землями обмежувалися територією населених пунктів, а розпорядження землями - лише землями комунальної власності, тоді як землі за межами населених пунктів перебували у державній власності [21]. Це створювало проблеми з плануванням розвитку громад та використанням їх ресурсного потенціалу. Лише у 2018 році громади отримали можливість розпоряджатися землями за межами населених пунктів.

Децентралізація значно стимулювала громади до об’єднання та формування спроможних ТГ, надаючи їм повноваження, рівнозначні повноваженням міст обласного значення, та забезпечуючи прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом [32]. Однак, це також призвело до низки проблем.

Політизація процесу схвалення перспективних планів формування територій громад обласними радами з метою збереження впливу на виборців, що призводило до схвалення планів з утворенням неспроможних ОТГ [1].

Відсутність вагомих стимулів до формування ОТГ між великими містами та прилеглими сільськими громадами, особливо якщо на територіях останніх розташовані прибуткові підприємства. Міські ТГ, які опинилися «затиснутими» в кільці сформованих ОТГ, стикаються з труднощами розширення адміністративних меж [12].

Низький рівень залучення громадськості до вирішення питань функціонування ОТГ, обмежені можливості зайнятості мешканців та міграція є найбільш гострими проблемами, пов’язаними з людським капіталом громади.

ОМС мають сприяти залученню громадян до ухвалення рішень, особливо при розробленні стратегій розвитку, статутів ТГ та містобудівної документації [32]. Однак, взаємодія ОМС з громадськістю часто залежить від «доброї волі» місцевих рад, а якісні місцеві нормативно-правові акти (наприклад, статут ТГ) не є обов'язковими.

Для вирішення цих проблем пропонується:

1) Законодавчо врегулювати питання передачі у комунальну власність земель державної власності, розташованих за межами населених пунктів [21];

2) Запровадити механізми участі громадськості у виробленні важливих управлінських рішень;

3) Удосконалити процедуру затвердження перспективних планів формування територій громад та адміністрування місцевих податків [25];

4) Посилити контроль за діяльністю ОМС шляхом запровадження механізмів моніторингу планування та виконання місцевих бюджетів.

2.3 Основні проблеми землевпорядного забезпечення встановлення меж територій територіальних громад

Проблеми землевпорядного забезпечення встановлення меж територій територіальних громад в Україні є багатоаспектними та охоплюють законодавчі, фінансові, методологічні та інформаційні виклики.

У нинішніх умовах господарювання землевпорядне забезпечення є однією із найважливіших складових системи регулювання земельних відносин в Україні,

адже саме від нього залежить формування структури землекористування та адміністративно-територіального устрою, охорона земель тощо.

Землевпорядне забезпечення кадастрової діяльності можна представити у вигляді структурно-логічної схеми (рис. 2.3.1).

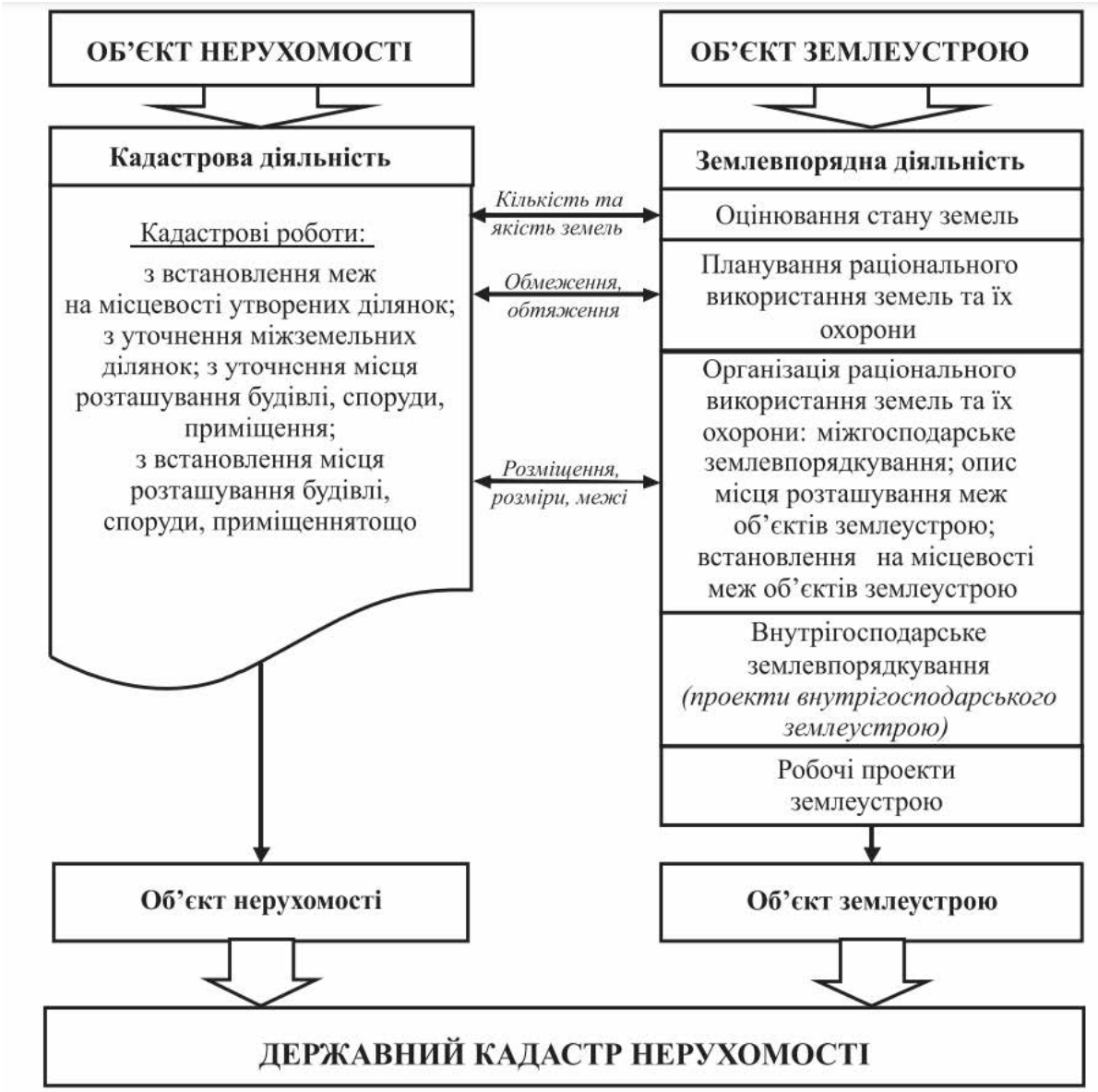

Рис. 2.3.1 Структурно-логічна схема землевпорядного забезпечення кадастрової діяльності *(методи землевпорядного проєктування у територіальному розвитку використання земель К.А. Мамонов, М.О. Пілічева)*

У процесі здійснення кадастрової діяльності необхідним є оцінка стану земель, планування раціонального використання земель та їх охорони, міжгосподарського землеустрою, встановлення місця розташування, межі

об’єкта нерухомості, що є землевпорядними заходами, чітко визначеними в Законі України «Про землеустрій» [38]. На основі кадастрової діяльності і землеустрою формуються нові об’єкти нерухомості та землеустрою, відомості про які вносяться до державного кадастрового реєстру. Загалом, для реалізації цих землевпорядних заходів складаються документи, що є головним інформаційним ресурсом для кадастрових робіт, ведення державного кадастрового обліку та державного кадастрового реєстру. Тож проведення комплексного землеустрою відіграє важливу роль у проведенні кадастрових робіт та забезпеченні кадастрової діяльності.

Однією із проблем встановлення меж є «Зворотна» процедура планування, чинне законодавство передбачає спочатку встановлення меж, а потім просторове планування розвитку ТГ, що є неефективним, оскільки обмежує просторове планування фіксованими межами без можливості їх зміни. На поточний момент ще є значні інформаційні та кадастрові виклики, такі як, відсутність актуальних даних у ДЗК. Через відсутність встановлених (змінених) меж АТУ та ТГ у ДЗК, неможливо отримати витяг, який має містити каталог координат поворотних точок меж та експлікацію категорій земель [14]. Це блокує розроблення комплексного плану просторового розвитку ТГ [14]. Інформація про ТГ в Публічній кадастровій карті України у шарі «Межі територіальних громад» має лише інформаційний характер і не є офіційною[9]. Брак комплексної інформації про земельні ресурси, ОМС не володіють вичерпною інформацією про свої земельні ресурси та об’єкти, розташовані на її території, оскільки ця інформація розпорошена серед різних державних і приватних установ [41].

Значну частину проєктів блокують фінансові та кадрові обмеження, ТГ стикаються зі складнощами, пов’язаними з фінансовою спроможністю замовляти роботи з розробки проєктів землеустрою [41]. Це обумовлено низьким ресурсним потенціалом розвитку багатьох громад. Внутрішнє переміщення населення посилює цю проблему.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Для створення оптимальних умов господарювання необхідно виконати низку землевпорядних, земельно-кадастрових обстежувальних робіт. Доведено, що основним механізмом з реалізації результатів кадастрової діяльності є землевпорядкування як система заходів, що надає змогу сформувати землевпорядну документацію, яка є джерелом інформації для проведення кадастрових робіт та складання документів, необхідних для функціонування державного кадастрового обліку об’єкта нерухомості.

Встановлено, що сучасний стан встановлення меж територіальних громад в Україні характеризується суттєвими системними проблемами, які перешкоджають ефективній реалізації реформи децентралізації Незважаючи на законодавчі ініціативи щодо формування ОТГ та передачі їм повноважень, відсутність встановлених та офіційно зареєстрованих меж залишається ключовим викликом, що негативно впливає на всі аспекти функціонування місцевого самоврядування, включаючи розпорядження земельними ресурсами, планування розвитку та формування місцевих бюджетів. Основні проблеми включають: правові колізії та методологічні прогалини, зокрема, неузгодженість законодавчих актів щодо повноважень затвердження меж та відсутність чіткої методики розробки проєктів землеустрою; інформаційні недоліки Державного земельного кадастру, такі як відсутність актуальних відомостей, інформаційний, а не офіційний статус меж на Публічній кадастровій карті, та технічна неспроможність надання повних витягів із каталогами координат; низька фінансова та кадрова спроможність багатьох громад, що обмежує їхні можливості замовляти землевпорядні роботи та залучати кваліфікованих фахівців; суперечки щодо спільних меж між суміжними громадами, які затягують процес встановлення меж.

Роль органів місцевого самоврядування є центральною у цьому процесі, але їхні повноваження обмежені зазначеними проблемами.

РОЗДІЛ 3 ПРОЦЕДУРИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (НА ПРИКЛАДІ КОРНИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

3.1 Природо-кліматичні характеристики території дослідження

Об’єктом дослідження є Корнинська територіальна громада (ТГ) розташована у Житомирському районі Житомирської області. Загальна площа Корнинської ТГ становить 24 020 гектарів, а її периметр – 85 686,32 метрів.

Корнинська ТГ межує з такими суміжними територіальними громадами рис. 3.1.1: Брусилівська селищна територіальна громада; Попільнянська селищна територіальна громада; Томашівська сільська територіальна громада; Кожанська селищна територіальна громада; Квітнева сільська територіальна громада.

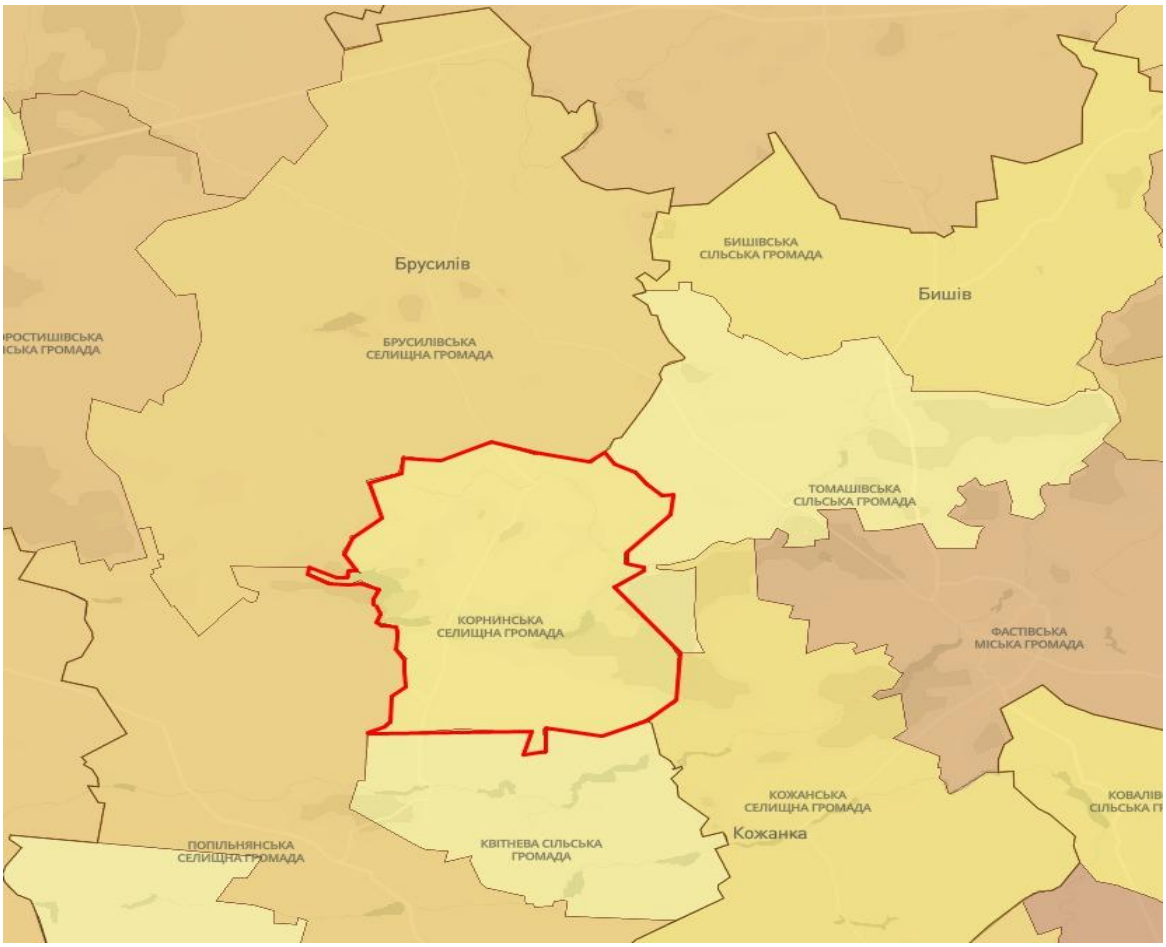

Рис. 3.1.1 Корнинська територільна громада*

*https://www.oporaua.org/longrid/map_2020.html (дата звернення 08.10.2025)

Вихідними даними для аналізу процесу землевпорядного забезпечення встановлення меж громади виступив проєкт землеустрою щодо встановлення межі території Корнинської ТГ, який був розроблений на основі комплексного аналізу змін меж населених пунктів, планово-картографічних матеріалів та матеріалів інвентаризації. Він враховував проєкти формування території і встановлення меж населених пунктів Корнинської ТГ та статистичну звітність за формою № 6-зем.

Серед об'єктів соціальної інфраструктури, що характеризують громаду, зазначено наявність будинків культури, бібліотек, закладів дошкільної та загальної середньої освіти, а також комунального некомерційного підприємства «Центр ПМСД» з амбулаторіями та фельдшерсько-акушерськими пунктами.

Житомирська область розташована в межах Східно-Європейської рівнинної країни і характеризується чіткою виразністю зональних відмін, оскільки територія регіону розміщена на межі двох великих природних зон - зони мішаних лісів (Полісся) та Лісостепу [47]. Територія області у зонально-типологічному відношенні поділяється на дві частини, північна її частина належить до Житомирського Полісся (зони мішаних лісів), а південна – до Лісостепу. Умовна межа між цими природними зонами проходить за лінією Романів – Чуднів – Житомир – Корнин [47].

Поліська частина займає значні площі у ландшафтній структурі області, складаючи 23,55 тис. км², що дорівнює 78,7 % від площі зони. Ці ландшафти сформувалися на неоген-палеогенових та архей-протерозойських кристалічних породах. Для Поліських ліндшафтів характерне порівняно високе гіпсометричне положення (180-200 м), складна розчленованість природних комплексів, їх мозаїчність і контрастність. Тут поширені ландшафти моренних, водно-льодовикових а також лесових рівнин.

Лісостепові ландшафти представлені моренними та лесовими рівнинами. Характерною ознакою лісостепової частини є широкий розвиток балок та ярів, особливо на височинах та долинно-річкових схилах.

В цілому, формування основних ландшафтоутворюючих факторів (рельєф, літологічна основа, ґрунтовий покрив) на території Житомирської області пов'язане із завершенням серії інтенсивних блокових тектонічних піднять Українського докембрійського кристалічного щита наприкінці пізнього плейстоцену – на початку раннього голоцену.

Кліматичні показники мають безпосереднє екологічне значення і суттєво впливають на вологообмін, ґрунтово-рослинний покрив та біотичну продуктивність геосистем.

Житомирська область розташована у вологій помірній агрокліматичній зоні. Клімат регіону в цілому сприятливий для вирощування більшості зернових та зерно-бобових культур, картоплі, цукрових буряків, а також для розвитку садівництва та хмелярства.

Ключові кліматичні показники регіону показані в діаграмах нижче:

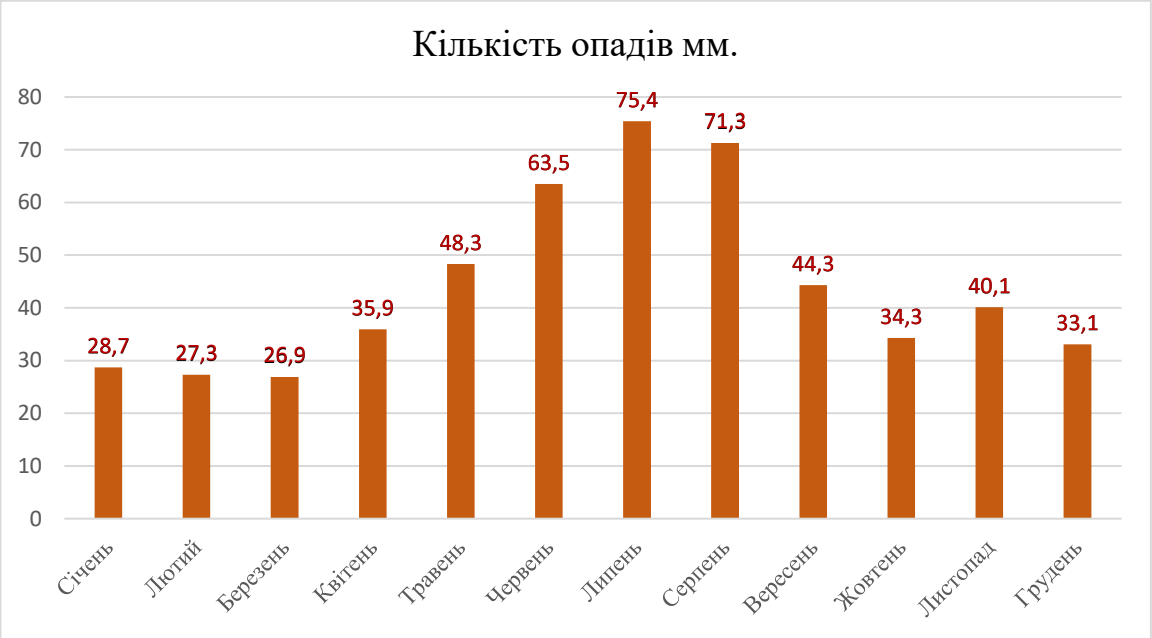

Рис. 3.1.1 Кількість опадів на території Житомирської області в розрізі року *(розроблено автором)*

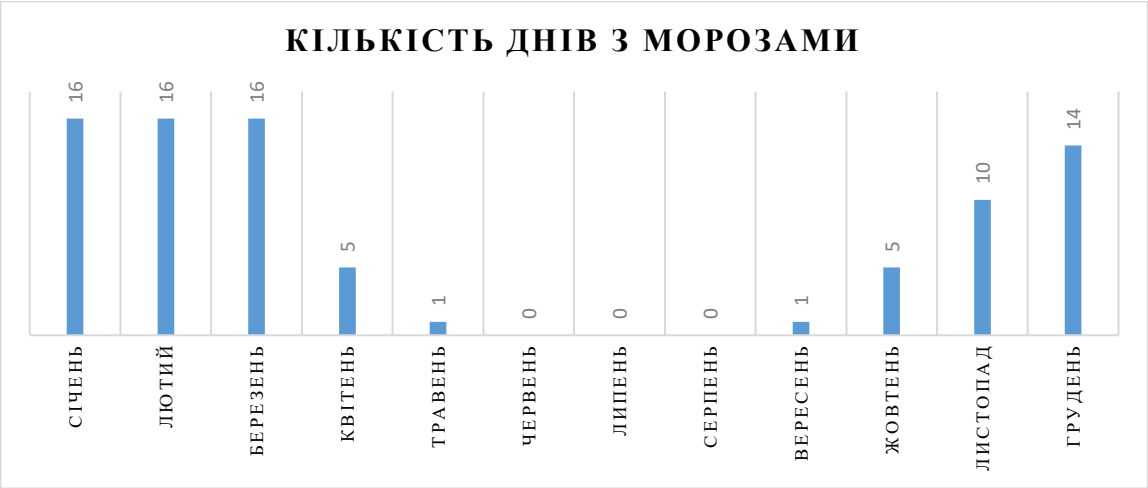

Рис. 3.1.2 Кількість днів з морозами на території Житомирської області в розрізі року *(розроблено автором)*

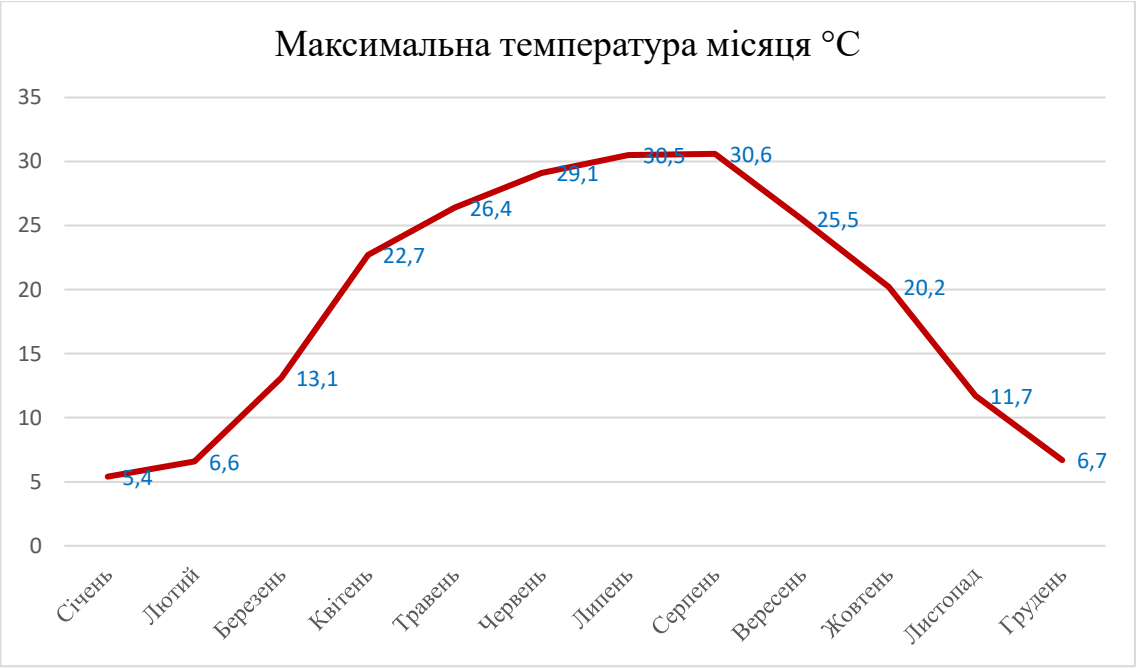

Рис. 3.1.2 максимальна температура місяця на території Житомирської області в розрізі року *(розроблено автором)*

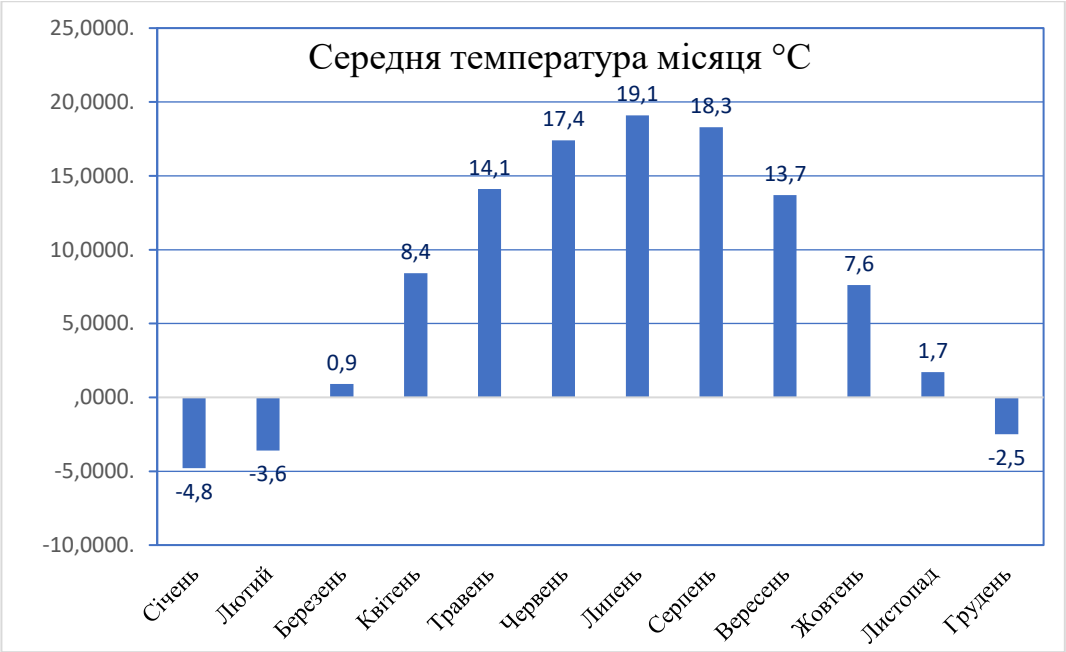

Рис. 3.1.3 середня температура місяця на території Житомирської області в розрізі року *(розроблено автором)*

Коефіцієнт зволоження є більшим за одиницю, що свідчить про достатню, а подекуди надмірну, зволоженість. Кількість опадів, температура повітря та його вологість змінюються у просторі, їхня кількість поступово зменшується з північного заходу на південний схід.

На основі природно-кліматичних умов територія області поділяється на два агрокліматичні райони:

1. Північно-західний район включає Олевський, Овруцький, Лугинський, Ємільчинський, Новоград-Волинський адміністративні райони. Цей район є менш теплим та більш зволоженим порівняно з південно-східним.

2. Південно-східний район характеризується вищою сумою активних температур і меншим зволоженням.

Географічне розташування Житомирщини та її кліматичні умови мають прямий вплив на розвиток несприятливих природних процесів.

Заболочення є однією з головних проблем, особливо в зоні мішаних лісів (Полісся). Причинами цього є надмірне атмосферне зволоження (річна сума опадів перевищує випаровування), неглибоке залягання ґрунтових вод та низька дренованість території. Болота утворюються у пониззях, зниженнях рівнин, плоских межиріччях та заплавах. Заболочення зменшується у східному

напрямку, що корелює зі зменшенням зволоженості та зростанням дренованості території [48].

Водна ерозія та змив активні в Лісостепу і посилюються з півночі на південь. Ерозійні процеси найбільш інтенсивні на лесових породах, де густота ерозійного розчленування становить 0,1-0,5 км/км². Чітко виражений площинний змив спостерігається на ландшафтах моренних рівнин Житомирщини на ділянках з нахилом вище 1-2°.

Дефляція також прогресує в області. Дефляційно небезпечними є понад 300 тис. га земель. Вітрова ерозія головним чином проявляється на осушених торф'яниках та легких ґрунтах піщаного та супіщаного механічного складу. Наприклад, в Олевському, Народицькому, Ємільчинському, Малинському та Радомишльському районах значні площі є дефляційно небезпечними [46].

Таким чином, географічне розташування Житомирської області на стику Полісся та Лісостепу, а також помірно-континентальний клімат з надмірним зволоженням на півночі, формують унікальну ландшафтну структуру та визначають регіональні відмінності у прояві несприятливих фізико-географічних процесів.

3.2 Використання сучасних технологій для оптимізації землевпорядних робіт в процесі встановлення меж територіальних громад

В умовах децентралізації та підвищеної значущості інформаційного складника у сфері використання земель, застосування сучасних технологій землеустрою та кадастру є критично важливим для оптимізації землевпорядних робіт [36]. Ці технології забезпечують своєчасне реагування та прийняття обґрунтованих рішень.

Для встановлення меж територій ТГ використовуються такі технологічні рішення, як геоінформаційні системи (ГІС) – вони слугують основою для інтеграції картографічних та землевпорядних функцій на геодезичній основі [44]. ГІС дозволяють об'єднувати, співставляти, шукати та інтерпретувати різноманітні дані, де тематична інформація є основою, а просторова – зв'язуючою

ланкою. Розвиток ГІС спостерігається від окремих відомчих систем до систем територіальної громади [30]. Для оцінки стану та особливостей територіального розвитку використання земель ГІС враховують системність та багатоаспектність.

При встановленні меж Корнинської територіальної громади використовувалось розширення для веб-браузерів «XMLDocReader», розширення автоматизує заповнення полів сторінки з файлу обміну в особистому кабінеті «Електронні сервіси Держгеокадастру», також є функціонал вивантаження геометрії Json та pdf файлів земельних ділянок, що значно пришвидшує процес збору та підготовки даних (рис. 3.2.1 та рис. 3.2.2) .

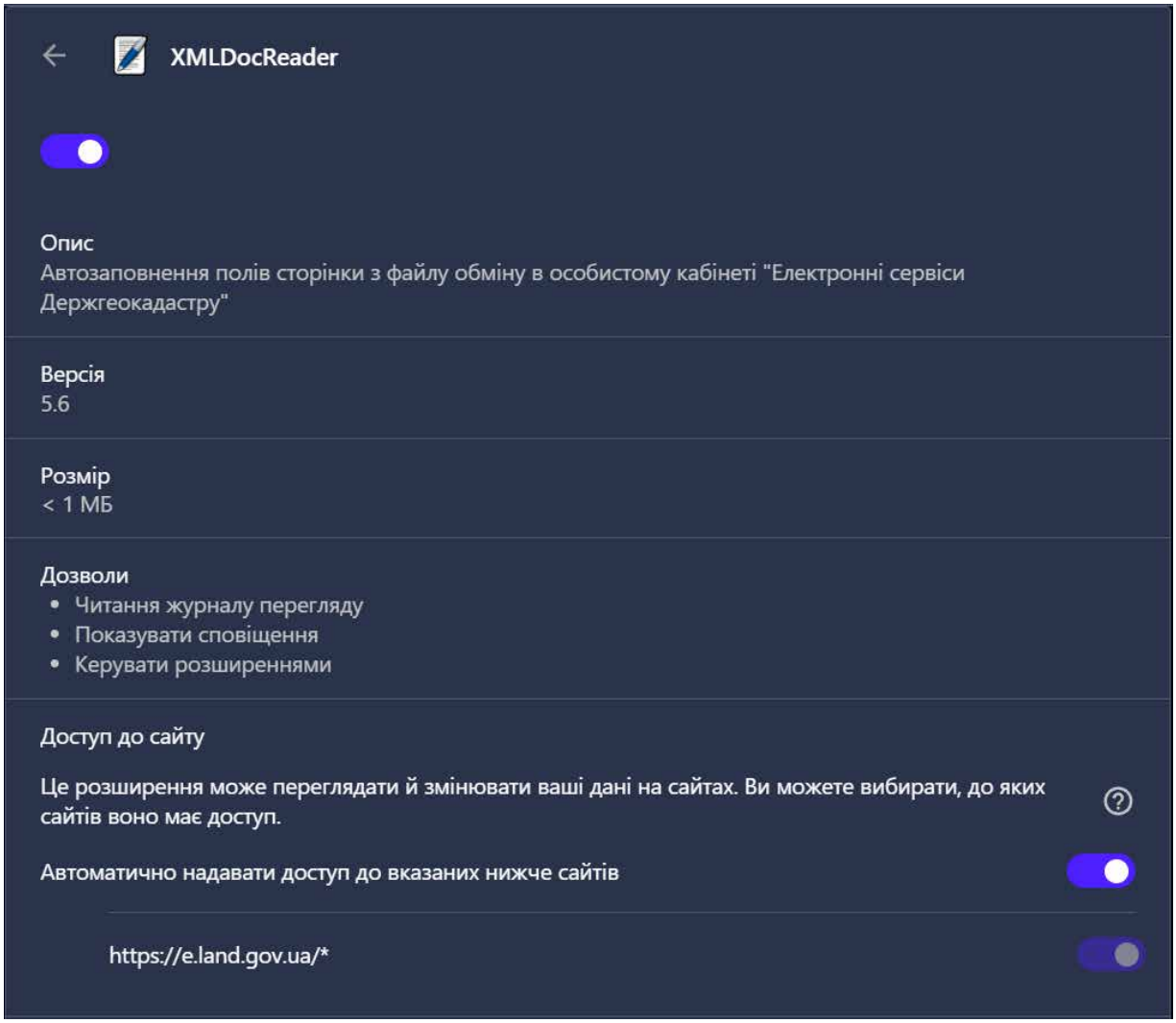

Рис. 3.2.1 Описова частина розширення «XMLDocReader»

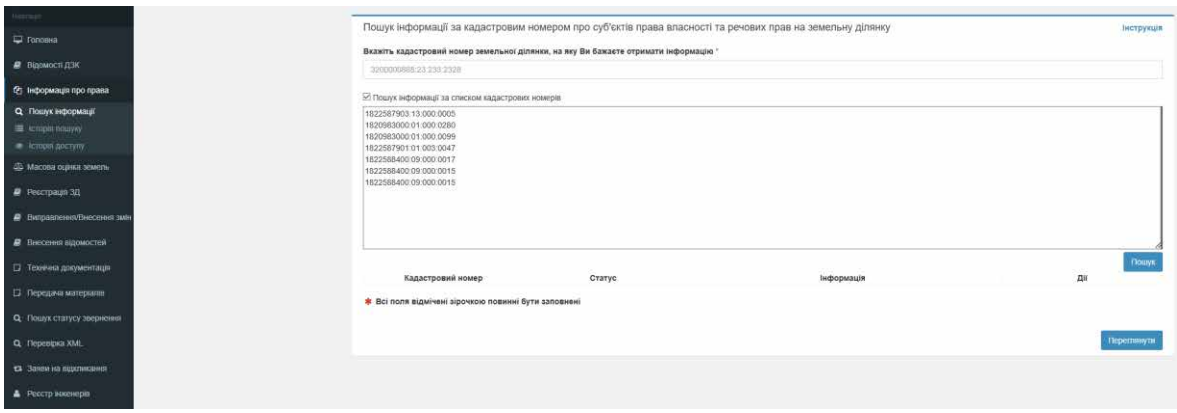

Рис. 3.2.2 Ілюстрація процесу автоматичного пошуку та завантаження інформації про земельні ділянки

Цифрова трансформація земельних відносин – це концепція котра передбачає використання цифрових процесів під час здійснення землеустрою та моніторингу земель, автоматизованих інформаційно-аналітичних систем та дистанційного зондування Землі [44].

Метою встановлення меж громад є забезпечення безпечних умов проживання, захист земель від деградації, відтворення родючості ґрунтів та збереження біорізноманіття.

Проєкти землеустрою щодо встановлення меж територіальних громад розробляються у форматі обмінного файлу XML для подальшого внесення відомостей до ДЗК [41]. До ДЗК вносяться відомості про межі ТГ, включаючи графічне зображення меж з координатами поворотних точок, текстовий опис та довжину, кількість та координати межових знаків. Матеріали ортофотопланів та кадастрових карт є ключовими для визначення дійсних меж земельних ділянок, особливо у випадках, коли інформація про межі відсутня або є спірною[37]. Ортофотоплани, індексно-кадастрові та базові карти, приведені до системи координат УСК-2000 або іншої, пов’язаної з нею, дозволяють нанести межу ОТГ на картографічну основу та відкоригувати її за необхідності[12].

Сучасна теорія земельного адміністрування визначає кадастр як реєстр, що містить безліч атрибутів земельних ділянок, включаючи юридичну, технічну та

економічну складові. Це дозволяє створювати комплексну систему обліку якості земель, їх природних властивостей та екологічного стану

На прикладі встановлення межі Корнинської ТГ Житомирського району Житомирської області було використано такі технологічні та інформаційні інструменти:

А) Проєкти формування території і встановлення меж населених пунктів Корнинської ТГ та статистична звітність за формою № 6-зем;

Б) Картографічні матеріали – пропонується використовувати документацію із землеустрою, на підставі якої були встановлені межі сільських/селищних рад, дані ДЗК (файли IN4 та/або XML), інформацію про межі землекористувань від самих землекористувачів (за відсутності в ДЗК). Також застосовуються ортофотоплани, індексно-кадастрові та базові карти, виготовлені не пізніше 2009 року, або інші топографічні карти/плани масштабом не крупніше 1:10 000, а також матеріали топографічних зйомок;

В) Формування каталогу координат, з використанням програмних засобів формується каталог координат поворотних точок меж ОТГ та опис меж з урахуванням контурів на місцевості та суміжних землекористувань;

Г) При визначенні дійсних меж земельних ділянок перевага надається тим даним, що відповідають ортофотоплану. Якщо межі накладаються, дійсною вважається межа, що відповідає розташуванню твердих контурів на ортофотоплані, межі зміни угідь або інших контурів.

Залученість громади до верифікації вулиць, адрес в системі ЄДРА.

Єдиний державний реєстр адрес (ЄДРА) – це одна з ключових складових цифрової трансформації в Україні, спрямована на створення єдиної, точної та актуальної бази адресних даних по всій країні. Реєстр є частиною Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ) і базується на положеннях Закону України "Про публічні електронні реєстри". Нижче я детальний розберуаналіз, що таке ЄДРА, його мету, правову основу, процес впровадження, поточний стан та значення.

ЄДРА – це централізована база даних, яка уніфікує всю адресну інформацію в Україні. Кожен населений пункт, вулиця, будівля чи споруда отримує унікальний ідентифікатор і єдину правильну назву. Це дозволяє уникнути дублювання, помилок чи невідповідностей у різних державних системах.

Станом на 07.07.2025 р. Корнинська територіальна громада є не самим активним наповнювачем реєстру, що ілюстровано на рис. 3.2.3.

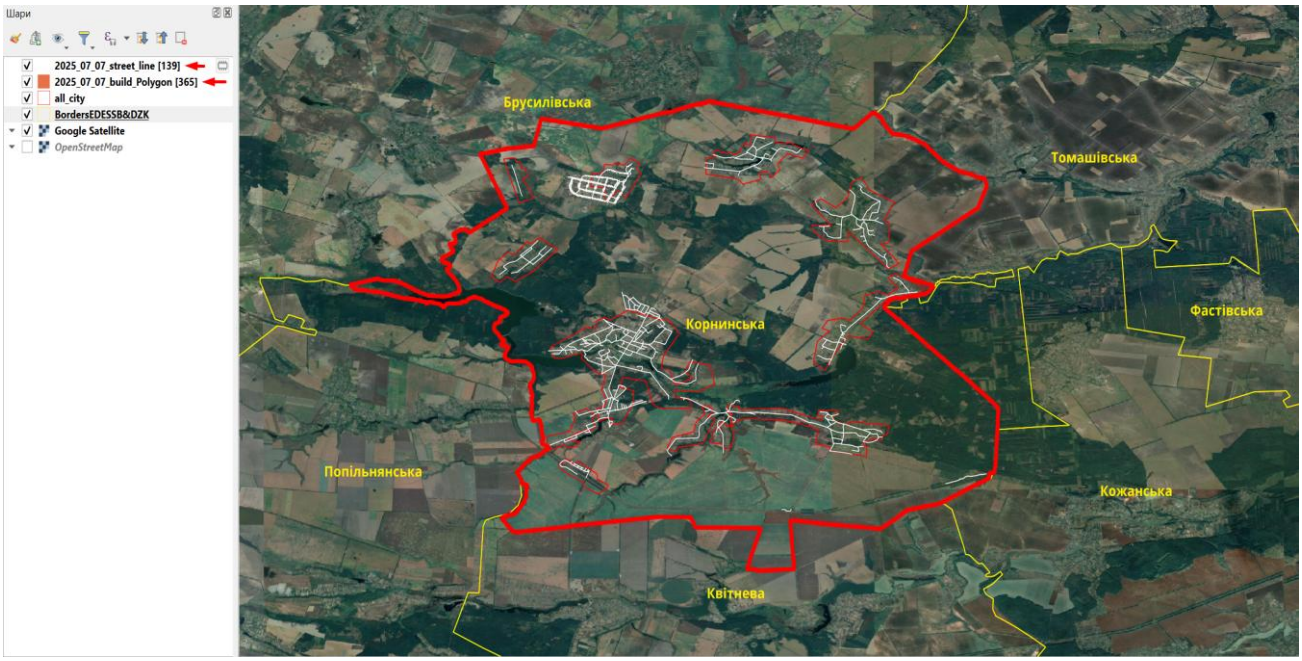

Рис.3.2.3 Ручна перевірка кількості та якості вісей вулиці та полігонів будинків Корнинської територіальної громади *(сформовано автором)*

Вісі вулиць верифіковано на 96 %, але є зауваження по коректності верифікації. Полігони будівель векторизовано близько 10 % від загальної кількості в громаді. Станом на середину 2025 року проект активно реалізується. Ключові результати першого року впровадження (за даними Мінвідновлення та Мінцифри):

Таблиця 3.2.1

Прогрес верифікації вулиць та будівель проекту ЄДРА за даними мінцифри

https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfry-iedynomu-derzhavnomu-reiestru-adres-odyn-rik-iak-hromady-veryfikuiut-adresy-ta-vulytsi (дата звернення 23.07.2025)

Показник	Значення	Примітки
Кількість верифікованих адрес	1,5 млн (14,2% від загальної кількості в Україні)	Включає номери будинків, вулиці та населені пункти.
Підключені громади	1289 (100% у 16 областях)	Понад 1000 громад пройшли навчання та отримали доступи.
Лідери верифікації (міста)	Суми - 94%, Ніжин (Чернігівська обл.) - 90%	Найвищий рівень точності даних.
Лідери серед громад	Локачинська ТГ (Волинська обл.) - 95%	Демонструє ефективність локального наповнення.
Загальна мета на 2025	100% покриття	Інвентаризація нерухомості та земель у всіх громадах.

Таблиця 3.2.2.

Частина щотижневого звіту по верифікації вулиць та будівель ДП Адміністратор МБКД станом на 25.08.2025 р.

Україна	Полігони/мульти полігони будинків	Лінії/мульти лінії вулиць
	8578941	322334

Області	Кількість вулиць	Будинки	Нових будівель в період 18_08_2025 25_08_2025	Нових вулиць в період з 18_08_2025 25_08_2025
Вінницька	20244	599196	**7574**	2
Волинська	11657	409625	**6103**	3
Дніпропетровська	18545	536561	**8870**	173
Донецька	6596	86384	**337**	54
Житомирська	15236	410305	**6520**	-5
Закарпатська	9100	290668	**6910**	2
Запорізька	3273	91337	**3301**	0
Івано-Франківська	12454	336492	**12136**	37
Київська	29796	744468	**26162**	20
Кіровоградська	11481	353108	**16246**	1
Львівська	21397	712082	**12413**	1
Миколаївська	9963	527514	**11439**	1
Одеська	16311	425605	**10931**	42
Полтавська	19031	315344	**53479**	0
Рівненська	12542	308878	**2904**	0
Сумська	12917	277489	**3558**	1
Тернопільська	10597	258804	**7043**	5
Харківська	21154	485062	**22812**	0
Херсонська	3249	203381	**2195**	-3
Хмельницька	16725	234866	**15368**	86
Черкаська	13870	411843	**4582**	2
Чернівецька	11733	241175	**2374**	1
Чернігівська	14463	318754	**5098**	0
Всього	322334	8578941	**248355**	423

3.3 Оцінка соціально-економічного ефекту від упорядкування меж територіальних громад

Упорядкування меж територіальних громад має значний соціально-економічний ефект, що сприяє сталому розвитку та підвищенню якості життя населення. Оцінка цього ефекту охоплює декілька ключових аспектів.

Встановлення чітких меж громади дозволяє визначити дійсну юрисдикцію ОМС, що є основою для ефективного управління земельними ресурсами [38]. Це забезпечує поповнення бюджету ОТГ за рахунок збільшення кількості об'єктів оподаткування та збільшення кількості орендованих земель. Чітке визначення меж, нормативна грошова оцінка земель та вдосконалення механізмів адміністрування місцевих податків (зокрема плати за землю) є ключовими для забезпечення фінансової спроможності.

На прикладі Корнинської ТГ, встановлення меж дозволяє громаді планувати власний розвиток, залучати бізнес у сферу обслуговування, розвивати інфраструктуру та створювати нові виробничі території, що прямо впливає на економічний розвиток та фінансові надходження

Проєкти землеустрою, включаючи комплексні плани просторового розвитку, визначають планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи використання та охорони земель [30]. Це дозволяє здійснювати заходи щодо прогнозування, планування, організації раціонального використання та охорони земель. Упорядкування меж дає можливість виявляти землі, що використовуються нераціонально або не за цільовим призначенням, та перерозподіляти їх. Встановлення меж природно-заповідного фонду, земель водного фонду, охоронних зон та інших обмежень сприяє збереженню природного різноманіття, охороні довкілля та підтримці екологічного балансу [30].

Визначена межа громади забезпечує законність здійснення ОМС своєї діяльності у визначених межах, дозволяє розпоряджатися землями комунальної власності, в тому числі за межами населених пунктів.

Комплексні плани просторового розвитку, що розробляються одночасно з встановленням меж, сприяють підвищенню ефективності використання ендогенних ресурсів та інвестиційної привабливості

Упорядкування меж та подальше просторове планування дозволяють покращити організацію громадського обслуговування населення, дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури [37]. Це створює умови для розвитку соціальної інфраструктури, такої як заклади освіти та охорони здоров'я. Наприклад, для Корнинської ТГ визначено пріоритети підвищення рівня медичного обслуговування та запровадження нових підходів до фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я

Таким чином, комплексний підхід до землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад призводить до багатогранного соціально-економічного ефекту, включаючи зміцнення фінансової бази, раціональне використання ресурсів, покращення управління, розвиток інфраструктури та підвищення рівня життя населення.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Процедури землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад є комплексним інструментом для реалізації цілей децентралізації та сталого розвитку. На прикладі Корнинської територіальної громади Житомирського району Житомирської області було детально розглянуто застосування цих процедур. Природо-кліматичні характеристики території дослідження демонструють типовий для регіону рівнинний рельєф без небезпечних геологічних процесів, що створює сприятливі умови для землевпорядних робіт. Зазначені розміри громади (24 020 га, периметр 85 686,32 м) та наявна інфраструктура (заклади охорони здоров'я, туристичні об'єкти) підкреслюють необхідність чіткого визначення меж для ефективного управління.

Використання сучасних технологій для оптимізації землевпорядних робіт є критично важливим на всіх етапах встановлення меж. Застосування Геоінформаційних систем, Державного земельного кадастру, топографо-геодезичних вимірювань, цифрової картографії та ортофотопланів дозволяє забезпечити високу точність визначення меж, інтеграцію даних та ефективне вирішення спірних питань. Формування електронних документів та каталогу координат поворотних точок є невід'ємною частиною сучасної процедури, що оптимізує внесення відомостей до ДЗК та підвищує прозорість.

Оцінка соціально-економічного ефекту від упорядкування меж територіальних громад є багатогранною. Встановлення чітких меж та їх внесення до ДЗК для Корнинської ТГ, як і для інших громад, має вирішальне значення для зміцнення фінансової спроможності через оптимізацію надходжень від плати за землю та залучення інвестицій. Це також сприяє раціональному використанню та охороні земель, дозволяючи громаді ефективно планувати територіальний розвиток, захищати природні ресурси та об'єкти культурної спадщини. У соціальному аспекті, упорядкування меж створює передумови для покращення інфраструктури та якості послуг (медичних, туристичних), розвитку місцевого бізнесу та зниження соціальної напруги, пов'язаної з межовими спорами.

Залучення громадськості до процесу обговорення та схвалення меж забезпечує прозорість та легітимність рішень, що є основою для сталого розвитку громади. Таким чином, успішне землевпорядне забезпечення встановлення меж є фундаментальним кроком до підвищення ефективності місцевого самоврядування та всебічного розвитку Корнинської ТГ.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження теоретичних основ, аналізу сучасного стану та процедур землевпорядного забезпечення встановлення меж територіальних громад в Україні демонструє, що цей процес є фундаментальним для успішного завершення реформи децентралізації та досягнення сталого соціально-економічного розвитку на місцевому рівні. Актуальність дослідження посилюється потребою у належному та обґрунтованому встановленні меж, особливо в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення.

Нормативно-правова та інституційна основа потребує системного вдосконалення, початкова земельна реформа 1990 року ініціювала визначення меж сільських та селищних рад, але без чіткого законодавчого унормування та встановлення цих меж у натурі. Це призвело до тривалої невизначеності та відсторонення органів місцевого самоврядування від вирішення земельних питань. Хоча Закони України «Про землеустрій» та Земельний кодекс України визначили процедури розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення меж територіальних громад з метою з’ясування дійсної межі, вирішення спорів та внесення відомостей до Державного земельного кадастру , існують значні правові колізії та неузгодженості. Зокрема, різні статті законодавства передбачають різні органи, уповноважені затверджувати межі (Кабінет Міністрів України, Верховна Рада України, сільські, селищні, міські ради), а також відсутні дієві механізми зміни вже встановлених меж. Крім того, існує проблема «зворотної» процедури, коли встановлення меж передує комплексному просторовому плануванню, що обмежує гнучкість розвитку територій та населених пунктів. Ці недоліки гальмують планування функціонально-просторового розвитку та створюють ризики стагнації. Запропоновані зміни до Земельного кодексу та Закону України «Про землеустрій» спрямовані на синхронізацію норм та розблокування розроблення комплексних планів просторового розвитку громад.

Роль органів місцевого самоврядування є центральною, але стикається з численними викликами, територіальна громада визнається первинним суб'єктом

місцевого самоврядування, наділеним широкими повноваженнями щодо розпорядження землями, вирішення земельних спорів та затвердження документації із землеустрою. З набуттям чинності відповідних законів, ОТГ отримали можливість встановлювати межі власних громад та розпоряджатися землями комунальної власності, включаючи ті, що за межами населених пунктів. Проте, ОМС стикаються з браком інформації про земельні ресурси, обмеженими фінансовими та кадровими ресурсами, а також низькою активністю мешканців.

Важливість залучення громадськості до процесів обговорення та прийняття стратегічних рішень, включаючи стратегії розвитку та містобудівну документацію, є критичною для прозорості та легітимності.

Сучасні технології є ключовим фактором оптимізації та ефективності, використання геоінформаційних систем, Державного земельного кадастру, топографо-геодезичних вимірювань, ортофотопланів та комп'ютерних технологій є невід'ємним для точного визначення та фіксації меж ТГ. На прикладі Корнинської ТГ, ці технології забезпечують формування електронних документів (обмінний файл XML), каталогу координат поворотних точок, що є важливим для внесення даних до ДЗК. Однак, наразі існують технічні проблеми з ДЗК, такі як неможливість отримання витягу з інформацією про встановлені межі ТГ та відсутність можливості створення кадастрових карт (планів) для громад, окрім графічного зображення меж.

Зарубіжний досвід пропонує цінні уроки для адаптації, аналіз європейських країн показує ефективність ієрархічних систем просторового планування, принципу «протитечії» та широке залучення громадськості до процесів бюджетування та планування. Цей досвід підкреслює важливість чіткої правової основи, укрупнення адміністративно-територіальних одиниць, передачі повноважень на низовий рівень за принципом субсидіарності, а також адекватної децентралізації бюджетних ресурсів.

В Україні слід адаптувати ці практики, враховуючи власну специфіку, розвиваючи партнерство між громадою та бізнесом, підтримуючи інфраструктуру, стимулюючи розвиток малих/середніх підприємств та туризму.

Очікуваний соціально-економічний ефект є багатогранним, упорядкування меж ТГ, як видно на прикладі Корнинської ТГ, має вирішальне значення для зміцнення фінансової спроможності через збільшення надходжень до місцевих бюджетів від плати за землю, ефективне адміністрування ресурсів та залучення інвестицій. Це сприяє раціональному використанню та охороні земель шляхом комплексного просторового планування, виявлення нераціонально використовуваних земель та впровадження природоохоронних заходів. Також це покращує управління та якість надання послуг, створюючи умови для розвитку соціальної та інженерної інфраструктури, зниження конфліктів та підвищення довіри до місцевої влади. Встановлення офіційних меж та їх реєстрація в ДЗК забезпечують легітимність діяльності ОМС та є запорукою подальшого розвитку громади.

На підставі вищезазначеного, можна зробити висновок, що успішне землевпорядне забезпечення встановлення меж територіальних громад в Україні вимагає комплексного підходу, який включає:

А) невідкладне вдосконалення законодавства для усунення колізій, чіткого визначення повноважень та механізмів зміни меж;

Б) розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення, включаючи актуалізацію та розширення відомостей у ДЗК та створення кадастрових карт для ТГ;

В) зміцнення фінансової та кадрової спроможності ОМС для виконання землевпорядних робіт та ефективного управління ресурсами;

Г) активне впровадження сучасних геоінформаційних технологій для підвищення точності, ефективності та прозорості процесів;

Ґ) широке залучення громадськості на всіх етапах планування та встановлення меж;

Д) адаптацію найкращих світових практик просторового планування, враховуючи унікальні умови України, зокрема в контексті повоєнного відновлення.

Реалізація цих заходів дозволить не лише вирішити існуючі проблеми, а й створити міцну основу для сталого розвитку територіальних громад, підвищення їхньої самодостатності та добробуту населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Н. Балдич, Н. Гнидюк, Ц. Трутковський Аналітичний звіт дослідження навчальних потреб представників органів місцевого самоврядування України 2018-2019. pdf

2 USAID Практичний інструментарій управління землями об'єднаних територіальних громад. pdf

3 А. П. Гетьман, М. В. Шульга, С. В. Глібко Теоретичні та практичні проблеми земельної реформи в Україні 2018-2019. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2019/15.11.19/15_11_2019_full

4 Андрейцев В. І. Земельне право і законодавство суверенної України: актуальні проблеми практичної теорії. 2-ге вид., випр. К.: знання, 2007.

5 Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств. Підручник. 2-ге вид., доп. і перероблене. К.: КНЕУ, 2002. 624 с.

6 Антропозахист в системі екологічного права та системі права України. Гуманітарний журнал. 2014. № 3-4. С. 142-155

7 Біла книга. «стратегія розвитку земельних відносин в Україні». Травень 2021. URL: https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/pdf/land-strategy_220530_092343

8 Брожко. М. В., Власенко Р.П. Демопопуляційна ситуація житомирської області. pdf

9 Бутко М. П., Давимука С. А., Заблодська І. В. Монографія територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку. URL:Https://ird.gov.ua/irdp/p20200001

10 Вартість сільськогосподарських земель та їх оренди у країнах європейського союзу та Україні. URL: http://zemvisnuk.com.ua/page/vart-st- zemel-ta-kh-orendi

11 Височанська М. Я. Зарубіжний досвід використання земельних ресурсів. Агросвіт. 2015. № 15. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/15_2015/13.pdf.

12 Вісник житомирського національного агроекологічного університету. 2015.№1(48). Т. 2. С. 11-25.

13 Врублевський О. Розвиток земельного законодавства в Україні в 1990-2011 роках. URL: https://www.csi.org.ua/activity/rozvytok- zemelnogo-zakonodavstva-v/

14 Данкевич В. Є. Передумови формування ринку сільськогосподарських земель (за результатами соціологічного дослідження).

15 Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича Книга Житомирщини. pdf

16 Закон України «про місцеве самоврядування в Україні» URL: Https://zakon.rada.gov.ua/go/280-97-%d0%b2%d1%80

17 Закон України «про порядок утворення та ліквідації районів, встановлення і зміни їх меж та утворення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць» URL: Https://zakon.rada.gov.ua/go/3285-20

18 Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин. URL: Https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#text

19 Закон України Про Державний земельний кадастр. URL: Https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17/print1452604217682956#text

20 Закон України Про добровільне об’єднання територіальних громад. URL:Https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#text

21 Закон України про землеустрій. URL: Https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#text

22 Залуцький І. Р., Кулаковська О. І. Стан та тенденції становлення комунальної власності на землю в умовах формування матеріально-фінансової бази місцевого самоврядування. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2013. Вип. 6 (104).

23 Заставнюк Л. І. Реформування і розвиток земельних відносин в умовах трансформації форм власності і господарювання. Дисертація на здобуття наук. Ступ. Канд. Екон. Наук. Тернопіль, 2011

24 Земельна реформа в Україні. М. Пугачов, м. Кобець. Проект «аграрна політика для людського розвитку». Київ, 2004.

25 Земельний кодекс України. URL: Https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14/print1509545301814503

26 Землевпорядний вісник України. URL: Http://zemvisnuk.com.ua/news/propozits-vchenikh-1

27 І. Гримак Роль громадськості у формуванні та вдосконаленні управління для створення сприятливого середовища розвитку територіальних громад. pdf

28 І. К. Нестерчук Геоекологічний аналіз: концептуальні підходи, сталий розвиток. pdf

29 Й. М. Дорош, А. В. Тарнопольський, Р. А. Харитоненко Проблемні аспекти щодо встановлення меж територій територіальних громад (сьогодення та повоєнний період). pdf

30 К. А. Мамонов, Е.С. Штерндок, В. В. Касьянов, А. Ю. Сучасні методи землевпорядного проектування в землеустрою для просторового розвитку територіальних громад. pdf

31 К. А. Мамонов, М. О. Пілічева Конспект лекцій методи землевпорядного проєктування у територіальному розвитку використання земель. pdf

32 Кірейцева О. В. Іноземний досвід формування земельного ринку. Економіка апк. 2011. № 10. С. 174-178.

33 Ковалів О. Звершення земельної реформи в Україні: нова парадигма: монографія. К.: ДІА, 2016. 416 с.

34 Козир Н. І. Етапи становлення українського законодавства в галузі реалізації земельних повноважень органами місцевого самоврядування. Актуальні проблеми політики : збірник наукових праць / керівник авт. Кол. С. В. Ківалов; відп. За вип. Л. І. Кормич. Одеса: фенікс, 2010. Вип. 39. С. 487-496.

35 Колосовська В. В. Конспект лекцій землевпорядне проектування pdf

36 Конституція України: закон від 28.06.1996 № 254к/96-вр. Відомості верховної ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

37 Кравченко В. В. Становлення та розвиток законодавства України про місцеве самоврядування. Українська академія держ. Управл. При президентові України: зб. Наук. Пр. Вип. 1: актуальні питання втілення в життя положень конституції України. К., 1999. С. 87-96.

38 Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Київ: кондор, 2006. С. 63-64.

39 Кулинич П. Ф. Земельні кодекси України. Енциклопедія історії України: у 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; інститут історії України НАН України. К.: наукова думка, 2005. Т. 3: е-й. 672 с.

40 М. Мельник, І. Залуцький, Г. Попадинець Актуалізація встановлення меж територіальних громад та адміністративно-територіальних одиниць в умовах децентралізаці.ї pdf

41 М. О. Пілічев Конспект лекцій сучасні технології землеустрою та кадастру pdf

42 Мацедонська Н. В., Саковська А. Д. Проблема реформування земельних відносин в Україні. Наукові інтернет-конференції. URL: http://intkonf.org/matsedonska-nv-sakovska-ad-problema-reformuvannya-zemelnih-vidnosin-v-ukrayini/

43 Миценко І. М., Решитько Т. В. Реформування земельних відносин в Україні: досвід зарубіжних країн. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2020. Вип. 4 (37) с. 25-36. URL: https://doi.org/10.32515/2663-1636

44 Місцеве самоврядування в період воєнного стану. URL:https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/mistseve-samovryaduvannya-v-period-voyennoho-stanu/

45 Місцеве самоврядування під час воєнного стану: особливості функціонування визначено законом. URL: Https://auc.org.ua/novyna/misceve-Samovryaduvannya-pid-chas-voyennogo-stanu-osoblyvosti-funkcionuvannya-vyznacheno

46 Новели земельного законодавства у період воєнного стану. URL:https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi/novely-zemelnogo-zakonodavstva-u-period-voyennogo-stanu/

47 Новини Держгеокадастру. URL: https://land.gov.ua

48 Павлюк А. П, Олійник Д. І, Баталов О. А. Аналітична доповідь територіальна громада як базова ланка адміністративно територіального устрою України (проблеми та перспективи рефрмування). pdf

49 Падалка С. С. Земельний кодекс України 2001. Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН УКРАЇНИ. 2005. Т. 3: е-й. С. 330. 672 с.

50 Паламар Особливості землевпорядного забезпечення кадастрової діяльності. pdf

51 Паспорт Корнинської об'єднаної територіальної громад. URL: Https://kornynska-gromada.gov.ua/pasport-gromadi-23-29-09-16-08-2016/

52 Президент України підписав закон щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану. URL: Https://www.rada.gov.ua/news/razom/223762.html

53 Про вдосконалення системи державного управління земельними ресурсами та контролю за їх використанням і охороною від 19.08.2002 р. № 720/2002. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/233- 18/paran21#n21

54 Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку державної реєстрації речових прав на земельні ділянки державної та комунальної власності у зв’язку з їх розмежуванням: Закон України від 14 травня 2013 р. № 233-vii. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/233- 18/paran21#n21

55 Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану: Закон України № 2259-іх від 12.05.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2259-20#text

56 Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо

охорони земель» № 2698-іх від 19.10.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2698-20#text

57 Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану: закон України № 2247-іх від 12.05.2022. Https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2247-20#text

58 Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності: закон України від 6 вересня 2012 року № 5245-vi. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/ show/5245-17.

59 Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану: закон України № 2145-іх від 24.03.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#text

60 Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: закон України № 552-іх від 31 березня 2020 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#text

61 Про державний земельний кадастр: закон України від 07.07.2011 № 3613-vi. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613- 17#text

62 Про добровільне об'єднання територіальних громад : закон України від 05.02.2015. № 157-viii. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ 15719

63 Про затвердження положення про державний комітет України по земельних ресурсах від 14.08.2000 р. № 970/2000

64 Про колективне сільськогосподарське підприємство: закон України від 14.02.1992 № 2114-Xii. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-12#text

65 Про місцеве самоврядування: закон України від 21 травня 1997 р. Відомості верховної ради України. 1997. № 24. Ст.170.

66 Про невідкладні заходи щодо захисту власників земельних ділянок та земельних часток (паїв) від 19.08.2008 р. № 725/2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367/97#text

67 Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва: указ Президента України від 10.11.1994 № 666/94. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/666/9 4#text

68 Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки: указ президента України від 03.12.1999 № 1529/99. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1529/99#text

69 Про оренду землі: указ президента України від 23.04.1997 № 367/97 (втратив чинність). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367/97#text

70 Про основні напрями земельної реформи в Україні на 2001-2005 роки від 30.05.2001 р. № 372/2001.

71 Про передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад розпорядження кабінету міністрів від 31 січня 2018 р. № 60-р. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pitannya-peredachi-1

72 Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям: указ президента України від 08.08.1995 № 720/95.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/720/95#text

73 Про прискорення земельної реформи та приватизацію землі: постанова верховної ради України № 2200-xii від 13 березня 1992. Відомості верховної ради України. 1992. № 25. С. 355. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2200-12

74 Про проект закону України про розмежування земель державної та комунальної власності: постанова верховної ради України від 8 вересня 1999 року № 1020-xiv. URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/1020-14. Issn 2071-4653

75 Про розмежування земель державної та комунальної власності: закон України від 5 лютого 2004 р. № 1457-iv. URL: http://zakon4. Rada.gov.ua/laws/show/1457-15

76 Про селянське (фермерське) господарство: закон України від 20.12.1991 № 2009-xii (втратив чинність). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2009-12#text

77 Проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення повноважень органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб у період дії воєнного стану: законопроект №8056 від 19.10.2022. URL:https://itd.rada.gov.ua/billinfo/bills/card/40503

78 Проніна О. В. Регулювання земельних відносин на прикладі зарубіжного досвіду. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2014. № 1. С.76-82.

79 Ринок землі запрацював. Хто і на яких умовах зможе купити. URL:Https://www.bbc.com/ukrainian/features-57566988

80 Романова Л. В, Павловський С. А., Бережинський Д. В. Зарубіжний досвід формування Територіальних громад. pdf

81 С. Потапенко Територія територіальної громади як об'єкт землеустрою та містобудування pdf

82 Саблук П. Т. Аграрна реформа в Україні (здобутки, проблеми і шляхи їх вирішення). Економіка апк. 2009. № 12. С. 3-13.

83 Стаття ДЗК «Чому необхідно встановлювати межі об’єднаних територіальних громад». URL: Https://rivnenska.land.gov.ua/info/chomu-neobhidno-vstanovlyuvaty-mezhi-obyednanyh-terytorialnyh-gromad

84 Сторонянська І. З. Наукова доповідь децентралізація в Україні та її вплив на соціально-економічний розвиток територій. pdf

85 Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Третяк Н.А. Навчальний посібник територіально-просторове планування землекористування. pdf

86 Управління земельними ресурсами: конспект лекцій (для магістрів спеціальності 193 - геодезія та землеустрій) / І. С. Глушенкова, Т. В, Анопрієнко, І. В. Кошкалда, О. М. Трегуб. Харків. Нац. Ун-т. Міськ. Госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : хнумг ім. О. М. Бекетова, 2018. 85 с

87 Фесина Ю. Г. Особливості організації і розвитку фермерських господарств у Великобританії. Економіка апк. 2000. № 7 (1). С. 78-79.

88 Ходаківська О. В. Ринок земель сільськогосподарського призначення в країнах ЄС: можливості використання досвіду в Україні. Економіка апк. 2012. № 5. С. 30-36.

89 Хрущ С. В. Зарубіжний досвід розвитку територіальних громад в умовах децентралізації pdf

90 Шкуріна Л. Б. Аналітичний звіт за результатами оцінювання ефективності застосування окремих законодавчих актів щодо децентралізації влади в Україні URL: Https://komsamovr.rada.gov.ua/uploads/documents/42258.pdf

91 Шульга М. В. Актуальні проблеми правового регулювання земельних відносин в сучасних умовах: автореф. Дис. На здобуття наук. Ступеня д-ра юрид. Наук. Харків: нац. Юрид. Акад. України ім. Ярослава мудрого, 1998. 32 с.

92 Шульга М. В. Правове забезпечення плати за землю. Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України.

93 Ярощук О. 15 років мораторію - чи закінчиться нарешті земельна реформа?

ДОДАТКИ

КООРДИНАТИ ПОВОРОТНИХ ТОЧОК

межі Корнинської територіальної громади

№	X	Y	№	X	Y
1	5538470,560	3314203,340	51	5547736,110	3313518,300
2	5539065,070	3314222,860	52	5547780,220	3313568,600
3	5539325,930	3314231,880	53	5548046,040	3313647,620
4	5539415,660	3314199,770	54	5548522,200	3313789,200
5	5539625,180	3314037,040	55	5548703,802	3313846,784
6	5539782,360	3313913,710	56	5549035,200	3313774,300
7	5539889,650	3313823,620	57	5549056,700	3313601,300
8	5540033,150	3313706,080	58	5549214,300	3313323,700
9	5540205,320	3313551,940	59	5549310,100	3313009,800
10	5540540,100	3313284,190	60	5549506,000	3312748,000
11	5540732,030	3313123,220	61	5549749,400	3312465,000
12	5540956,250	3312915,450	62	5550198,600	3312103,800
13	5541108,680	3312789,400	63	5550430,000	3311945,600
14	5541275,010	3312647,420	64	5550565,500	3311756,600
15	5541405,140	3312535,410	65	5550823,600	3311317,200
16	5541596,270	3312369,350	66	5550908,900	3310894,500
17	5541813,190	3312187,310	67	5551370,200	3310601,900
18	5541962,740	3312049,300	68	5551532,300	3310574,400
19	5542070,590	3311959,270	69	5551768,700	3310349,400
20	5542335,130	3311739,230	70	5551759,053	3310339,475
21	5542488,000	3311604,000	71	5551790,507	3310308,945
22	5542543,240	3311559,180	72	5551775,340	3310280,150
23	5542918,110	3311239,160	73	5551107,710	3309677,630
24	5543146,130	3311041,160	74	5551777,580	3307065,440
25	5543358,720	3310853,170	75	5552038,350	3306055,100
26	5543601,330	3310642,990	76	5552121,511	3305726,110
27	5543731,152	3310733,921	77	5552261,549	3305175,101
28	5543812,514	3310807,205	78	5552251,850	3305173,480
29	5543888,927	3310777,456	79	5552243,820	3305149,890
30	5544016,424	3311027,979	80	5552230,820	3305111,700
31	5543961,539	3311135,751	81	5552215,030	3305093,850
32	5544044,330	3311317,170	82	5552181,070	3305033,390
33	5544045,340	3311376,160	83	5552178,130	3305028,150
34	5544089,420	3311554,210	84	5552164,840	3305002,550
35	5544066,420	3311565,220	85	5552153,400	3304980,520
36	5544105,120	3311718,330	86	5552149,680	3304964,370
37	5544188,947	3311975,408	87	5552162,841	3304911,965
38	5544378,100	3312131,054	88	5552161,420	3304907,790
39	5544502,620	3312196,500	89	5552161,913	3304895,079
40	5544545,000	3312105,200	90	5552094,327	3304696,398
41	5544803,400	3311484,900	91	5552085,642	3304620,389
42	5544904,200	3311263,700	92	5552033,710	3304503,330
43	5545231,200	3311343,200	93	5552011,569	3304437,114
44	5545663,400	3311436,500	94	5551844,629	3304074,244
45	5545969,500	3311503,900	95	5551805,420	3303992,300
46	5546327,400	3311915,600	96	5551795,440	3303970,210
47	5546441,400	3312045,300	97	5551792,660	3303931,270
48	5546872,800	3312542,600	98	5551800,345	3303864,028
49	5547054,490	3312744,860	99	5551737,246	3303676,701
50	5547416,360	3313155,450	100	5551743,184	3303678,986

№	X	Y	№	X	Y
101	5551722,186	3303617,311	155	5545451,200	3296930,000
102	5551625,770	3303334,040	156	5545476,400	3296965,300
103	5551624,050	3303328,980	157	5545431,900	3297049,800
104	5551579,890	3303199,230	158	5545355,500	3297126,500
105	5551539,860	3303081,630	159	5545352,610	3297129,400
106	5551498,028	3302959,155	160	5545312,710	3297112,330
107	5551198,699	3302077,876	161	5545314,330	3297110,420
108	5551115,740	3301839,910	162	5545299,970	3297104,800
109	5551502,770	3300060,560	163	5545260,800	3297089,500
110	5551525,620	3299955,000	164	5545183,100	3296988,500
111	5550720,591	3299792,690	165	5545178,518	3296983,087
112	5550672,280	3299781,000	166	5544796,430	3297239,270
113	5550667,420	3299779,820	167	5544716,366	3297291,286
114	5550376,156	3299724,009	168	5544630,100	3297323,720
115	5550256,690	3298844,330	169	5544566,740	3297347,060
116	5550245,419	3298803,438	170	5544405,452	3297395,432
117	5550085,279	3298285,139	171	5544268,916	3297409,979
118	5550058,207	3298037,174	172	5544251,805	3297408,445
119	5547897,330	3298837,780	173	5544085,684	3297102,877
120	5547879,082	3298844,206	174	5544039,245	3296893,808
121	5547878,549	3298849,767	175	5544089,656	3296422,781
122	5547841,000	3298863,566	176	5544300,424	3296031,442
123	5547763,381	3298892,421	177	5544546,913	3295706,223
124	5547698,326	3298819,799	178	5544716,162	3295372,775
125	5547460,400	3298554,200	179	5544721,270	3295030,466
126	5547429,978	3298518,827	180	5544795,948	3294832,916
127	5547008,664	3298028,946	181	5544534,097	3293979,599
128	5546915,551	3297920,681	182	5544357,556	3294130,419
129	5546903,180	3297904,320	183	5544224,656	3294930,146
130	5546808,920	3297789,830	184	5543959,500	3295695,100
131	5546807,174	3297790,935	185	5543955,700	3295789,300
132	5546732,900	3297701,800	186	5543941,000	3295920,900
133	5546883,600	3297582,700	187	5543929,000	3295991,900
134	5546879,022	3297577,271	188	5543882,100	3296090,700
135	5546868,820	3297543,490	189	5543875,400	3296202,400
136	5546858,702	3297464,878	190	5543815,200	3296267,100
137	5546860,400	3297446,500	191	5543841,200	3296302,100
138	5546699,200	3297226,600	192	5543812,000	3296343,900
139	5546620,100	3297206,200	193	5543779,300	3296355,700
140	5546489,600	3297293,400	194	5543719,000	3296378,800
141	5546446,400	3297268,600	195	5543801,000	3296408,500
142	5546356,400	3297293,500	196	5543815,300	3296471,600
143	5546330,200	3297311,000	197	5543816,000	3296476,700
144	5546271,300	3297233,000	198	5543817,500	3296487,800
145	5546294,200	3297206,300	199	5543810,800	3296510,700
146	5546264,800	3297148,300	200	5543780,000	3296610,600
147	5546264,800	3297107,200	201	5543749,300	3296725,100
148	5546262,200	3297082,200	202	5543722,500	3296783,100
149	5546257,620	3297076,785	203	5543677,800	3296853,300
150	5546055,200	3297163,100	204	5543566,500	3296907,000
151	5545956,200	3297226,800	205	5543677,400	3296948,000
152	5545899,200	3297172,500	206	5543708,100	3296974,100
153	5545642,800	3296826,300	207	5543738,900	3297027,600

154	5545534,500	3296872,700	208	5543753,900	3297070,300
№	X	Y	№	X	Y
209	5543754,300	3297120,600	263	5542091,000	3298729,900
210	5543754,600	3297200,800	264	5542042,300	3298698,800
211	5543754,200	3297214,700	265	5542034,464	3298646,488
212	5543747,800	3297274,600	266	5541924,793	3298945,513
213	5543757,100	3297346,600	267	5541687,055	3298831,765
214	5543779,300	3297414,400	268	5541520,126	3298799,807
215	5543768,300	3297455,600	269	5541437,100	3298844,300
216	5543836,000	3297500,500	270	5541355,620	3298935,400
217	5543840,300	3297525,600	271	5541310,910	3299061,400
218	5543815,100	3297604,100	272	5541328,990	3299232,120
219	5543869,800	3297628,800	273	5541326,020	3299284,440
220	5543908,800	3297649,000	274	5541301,200	3299459,600
221	5543940,000	3297684,200	275	5541206,900	3299569,900
222	5543967,600	3297726,500	276	5541110,000	3299650,000
223	5543981,000	3297751,300	277	5540770,000	3299721,000
224	5544000,200	3297785,700	278	5540680,000	3299724,000
225	5544037,700	3297873,800	279	5540573,200	3299712,800
226	5543971,900	3297988,100	280	5540491,000	3299684,000
227	5543953,600	3298058,000	281	5540391,000	3299628,000
228	5543920,200	3298120,800	282	5540395,000	3299597,000
229	5543836,200	3298204,300	283	5540326,000	3299605,000
230	5543802,300	3298256,300	284	5540230,000	3299582,000
231	5543799,900	3298271,900	285	5540212,000	3299626,000
232	5543799,300	3298292,400	286	5540141,000	3299622,000
233	5543729,300	3298396,300	287	5540082,000	3299645,000
234	5543637,200	3298523,700	288	5540064,200	3299640,550
235	5543608,700	3298613,800	289	5540010,000	3299627,000
236	5543531,500	3298730,400	290	5539983,000	3299640,000
237	5543497,000	3298792,500	291	5539890,000	3299685,000
238	5543417,100	3298874,400	292	5539858,000	3299687,000
239	5543373,200	3298912,000	293	5539821,000	3299663,000
240	5543341,400	3298915,400	294	5539773,000	3299657,000
241	5543296,700	3298871,800	295	5539733,000	3299646,000
242	5543245,700	3298849,400	296	5539690,000	3299650,000
243	5543251,600	3298812,500	297	5539638,000	3299661,000
244	5543228,100	3298770,300	298	5539585,000	3299685,000
245	5543154,600	3298646,800	299	5539536,000	3299677,000
246	5543030,500	3298688,400	300	5539483,880	3299644,300
247	5542972,400	3298650,100	301	5539443,980	3299646,840
248	5542950,000	3298603,200	302	5539282,560	3299657,130
249	5542900,200	3298504,400	303	5539278,440	3299657,390
250	5542840,700	3298489,500	304	5539183,631	3299648,150
251	5542779,600	3298477,900	305	5539159,186	3299614,433
252	5542638,500	3298482,700	306	5539123,109	3299618,817
253	5542607,700	3298504,100	307	5539020,272	3299676,810
254	5542563,800	3298541,200	308	5538987,570	3299661,450
255	5542481,800	3298604,400	309	5538829,390	3299672,750
256	5542386,100	3298644,100	310	5538827,790	3299741,330
257	5542355,800	3298671,500	311	5538863,330	3299897,950
258	5542300,800	3298682,000	312	5538865,190	3299906,140
259	5542285,400	3298684,900	313	5538786,350	3299924,260
260	5542266,500	3298712,900	314	5538706,690	3299935,150

261	5542206,200	3298802,100	315	5538640,330	3299944,490
262	5542181,600	3298819,200	316	5538555,970	3299956,370
№	X	Y	№	X	Y
317	5538512,470	3299959,630	371	5535883,760	3299481,510
318	5538403,490	3299967,810	372	5535797,370	3299465,950
319	5538385,430	3299970,030	373	5535685,640	3299480,270
320	5538257,080	3299985,800	374	5535571,310	3299477,380
321	5538215,070	3299990,960	375	5535561,120	3299470,410
322	5538125,580	3300005,750	376	5535550,730	3299463,310
323	5538064,090	3300015,910	377	5535519,650	3299433,270
324	5537990,360	3299996,530	378	5535507,570	3299430,150
325	5537979,530	3299993,680	379	5535408,990	3299428,670
326	5537901,730	3299969,060	380	5535299,780	3299350,660
327	5537865,400	3299946,100	381	5535280,560	3299343,360
328	5537821,820	3300019,900	382	5535258,110	3299346,720
329	5537812,197	3300033,081	383	5535255,320	3299342,390
330	5537764,804	3300098,374	384	5535247,970	3299336,120
331	5537714,838	3300167,211	385	5535178,100	3299289,450
332	5537694,215	3300201,329	386	5535136,990	3299261,990
333	5537600,900	3300157,300	387	5535075,600	3299243,050
334	5537581,800	3300080,100	388	5535025,620	3299209,130
335	5537570,190	3300070,760	389	5534959,880	3299164,520
336	5537563,610	3300066,200	390	5534915,900	3299138,810
337	5537557,530	3300060,580	391	5534880,470	3299098,730
338	5537547,820	3300052,770	392	5534868,450	3299043,930
339	5537541,520	3300047,700	393	5534879,960	3298959,210
340	5537536,470	3300043,640	394	5534858,610	3298938,410
341	5537488,340	3300004,870	395	5534855,060	3298937,220
342	5537488,170	3300004,918	396	5534817,360	3298924,590
343	5537353,817	3299882,124	397	5534799,170	3298867,050
344	5537318,355	3299819,033	398	5534804,400	3298802,100
345	5537279,268	3299693,921	399	5534794,930	3298784,000
346	5537243,225	3299622,385	400	5534757,100	3298767,040
347	5537197,446	3299582,266	401	5534699,130	3298722,490
348	5537175,518	3299606,578	402	5534673,690	3298726,410
349	5537033,595	3299476,282	403	5534621,410	3298771,940
350	5537003,316	3299437,586	404	5534617,480	3298774,410
351	5536955,450	3299391,755	405	5534583,770	3298808,740
352	5536864,267	3299366,088	406	5534582,020	3298809,620
353	5536823,474	3299338,446	407	5534484,430	3298858,880
354	5536661,015	3299180,469	408	5534408,670	3298889,570
355	5536530,580	3299245,620	409	5534391,470	3298906,510
356	5536532,720	3299253,120	410	5534371,290	3298926,390
357	5536511,130	3299261,340	411	5534361,490	3298918,060
358	5536428,760	3299292,470	412	5534334,880	3298954,310
359	5536415,630	3299297,430	413	5534271,700	3298980,860
360	5536360,210	3299323,370	414	5534228,260	3299032,520
361	5536326,680	3299339,070	415	5534210,150	3299030,920
362	5536196,670	3299326,000	416	5534187,710	3299063,860
363	5536177,490	3299340,220	417	5534184,750	3299068,210
364	5536154,588	3299437,644	418	5534129,270	3299149,670
365	5536126,430	3299487,060	419	5534138,410	3299264,570
366	5536032,760	3299535,270	420	5534158,350	3299385,040
367	5535962,580	3299490,560	421	5534180,450	3299518,620

368	5535952,160	3299483,040	422	5534180,690	3299520,060
369	5535931,240	3299475,980	423	5534180,020	3299530,240
370	5535925,550	3299476,640	424	5534202,020	3299683,490
№	X	Y	№	X	Y
425	5534212,720	3299758,200	479	5532571,280	3306395,620
426	5534213,440	3299763,253	480	5532579,460	3306507,020
427	5534247,110	3299998,480	481	5532578,530	3306511,640
428	5534265,680	3300125,448	482	5532567,620	3306601,240
429	5534266,550	3300131,380	483	5532558,580	3306631,120
430	5534316,581	3300472,530	484	5532513,200	3306760,540
431	5534317,300	3300477,460	485	5532535,180	3307114,360
432	5534332,540	3300581,380	486	5532535,490	3307119,360
433	5534362,340	3300816,920	487	5532551,960	3307384,370
434	5534368,810	3300872,100	488	5532556,650	3307460,770
435	5534405,720	3300873,620	489	5532574,310	3307748,740
436	5534405,820	3300892,620	490	5532579,120	3307868,570
437	5534406,280	3300985,300	491	5532647,110	3307863,670
438	5534417,300	3301059,450	492	5532725,890	3307857,990
439	5534439,170	3301217,810	493	5532805,760	3307852,240
440	5534439,860	3301222,810	494	5532882,480	3307846,710
441	5534467,180	3301420,660	495	5532886,840	3307846,000
442	5534493,430	3301609,660	496	5532931,430	3307838,770
443	5534536,730	3301921,320	497	5532977,320	3307835,890
444	5534544,930	3301978,800	498	5533078,370	3307829,540
445	5534545,650	3301983,850	499	5533191,440	3307822,440
446	5534574,997	3302189,459	500	5533296,150	3307815,860
447	5534605,060	3302382,160	501	5533386,210	3307810,210
448	5534606,546	3302420,052	502	5533476,570	3307804,530
449	5534770,993	3303548,751	503	5533482,200	3307804,180
450	5534778,265	3303599,811	504	5533568,290	3307799,400
451	5534762,210	3304621,290	505	5533661,220	3307795,010
452	5534326,720	3304779,340	506	5533762,160	3307788,630
453	5534326,150	3305241,940	507	5533868,030	3307782,750
454	5534325,570	3305697,880	508	5533965,650	3307777,320
455	5534303,040	3306802,510	509	5534064,860	3307771,810
456	5534302,640	3306818,679	510	5534165,740	3307766,200
457	5534301,260	3306825,900	511	5534268,380	3307760,500
458	5534223,300	3306804,350	512	5534372,870	3307754,690
459	5534124,300	3306776,980	513	5534480,960	3307748,680
460	5534094,730	3306768,810	514	5534547,050	3307745,010
461	5534032,860	3306752,380	515	5534604,460	3307743,870
462	5533947,320	3306729,660	516	5534645,980	3307743,040
463	5533866,660	3306708,230	517	5534640,417	3307764,807
464	5533710,970	3306666,880	518	5534632,023	3307819,079
465	5533580,100	3306632,120	519	5534605,031	3308020,497
466	5533429,620	3306592,150	520	5534592,170	3308104,370
467	5533423,830	3306590,610	521	5534567,240	3308267,240
468	5533363,442	3306575,401	522	5534535,290	3308480,920
469	5533301,500	3306559,800	523	5534534,521	3308485,964
470	5533187,630	3306531,120	524	5534497,917	3308730,724
471	5533084,090	3306505,040	525	5534481,354	3308834,049
472	5533072,830	3306502,200	526	5534473,971	3308880,105
473	5532988,230	3306483,240	527	5534441,567	3309167,249
474	5532897,080	3306462,810	528	5534440,992	3309172,291

475	5532798,630	3306440,740	529	5534404,702	3309493,941
476	5532674,140	3306412,830	530	5534404,414	3309496,490
477	5532614,154	3306392,392	531	5534370,373	3309797,936
478	5532596,599	3306391,247	532	5534369,796	3309802,984
№	X	Y	№	X	Y
533	5534354,004	3309942,808	550	5536413,520	3313934,930
534	5534333,975	3310113,267	551	5536436,251	3313944,424
535	5534319,012	3310240,548	552	5536485,195	3313952,581
536	5534288,711	3310498,494	553	5536534,138	3313955,157
537	5534268,890	3310531,910	554	5536556,750	3313954,200
538	5534554,875	3310876,212	555	5536580,760	3313954,057
539	5535057,470	3311382,530	556	5536595,017	3313953,972
540	5535138,025	3311631,927	557	5536605,017	3313953,912
541	5535326,840	3312351,780	558	5536637,276	3313953,779
542	5535345,140	3312392,580	559	5536651,130	3314106,306
543	5535598,920	3312761,330	560	5536648,230	3314116,050
544	5535775,600	3313013,500	561	5536668,460	3314117,860
545	5536000,010	3313330,080	562	5536974,360	3314145,190
546	5536217,850	3313652,710	563	5537409,900	3314167,460
547	5536238,002	3313686,890	564	5538155,600	3314193,200
548	5536249,080	3313702,510	1	5538470,560	3314203,340
549	5536311,770	3313791,110			

Периметр: 85686,32 м
Площа: 24020 га

СХЕМА ФОРМУВАНЬ

території Корнинської селищної ради

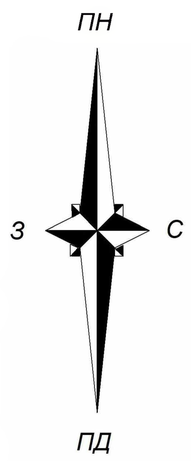

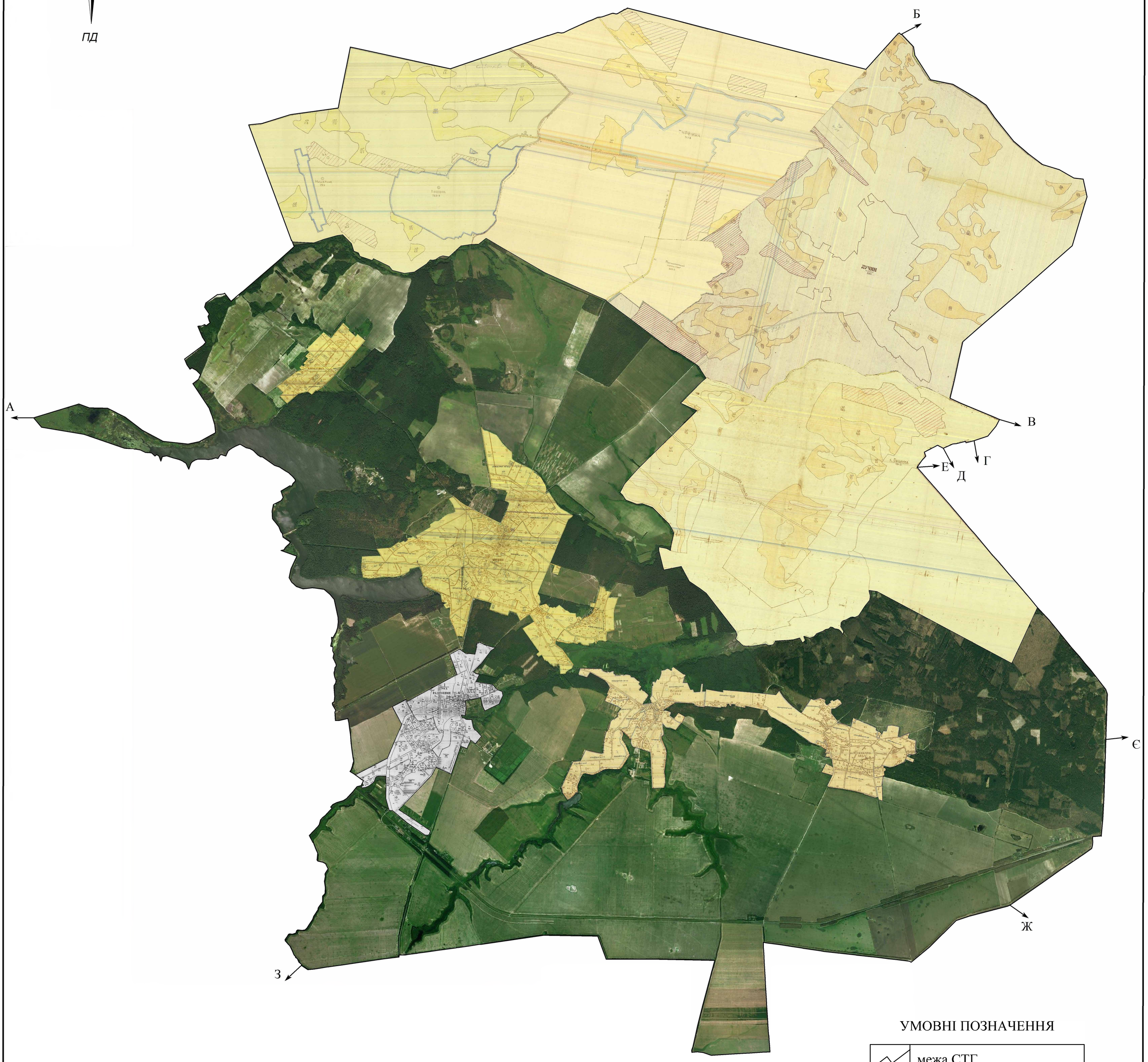

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

	межа СТГ
Б	суміжні ТГ

ОПИС МЕЖ

Від А до Б	Брусилівська селищна територіальна громада
Від Б до В	Томашівська сільська територіальна громада
Від В до Г	Кожанська селищна територіальна громада
Від Г до Д	Томашівська сільська територіальна громада
Від Д до Е	Кожанська селищна територіальна громада
Від Е до Є	Томашівська сільська територіальна громада
Від Є до Ж	Кожанська селищна територіальна громада
Від Ж до З	Квітнева сільська територіальна громада
Від З до А	Попільнянська селищна територіальна громада

КРЕСЛЕННЯ МЕЖ

території Корнинської територіальної громади

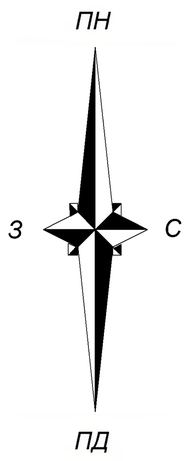

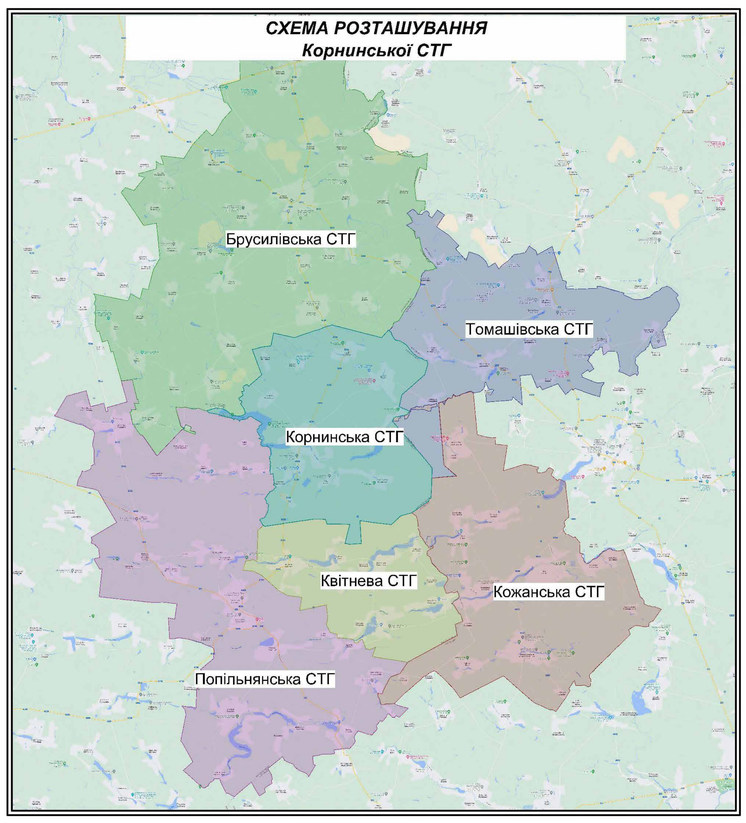

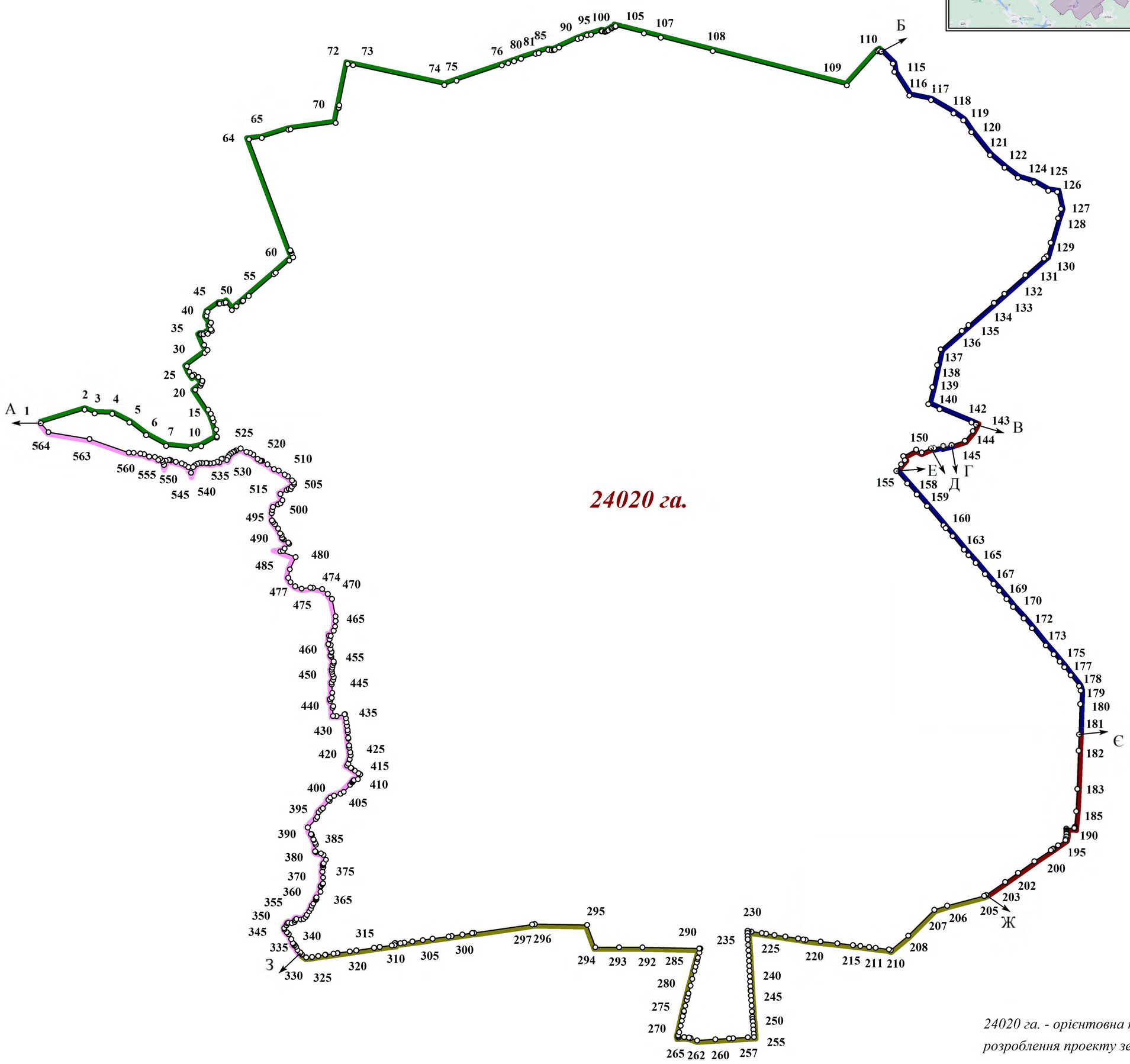

24020 га. - орієнтовна площа, яка буде визначена в ході розроблення проекту землеустрою

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

	межа СТГ
2	номера поворотних точок
24020 га.	площа СТГ

ОПИС МЕЖ

Від А до Б	Брусилівська селищна територіальна громада
Від Б до В	Томашівська сільська територіальна громада
Від В до Г	Кожанська селищна територіальна громада
Від Г до Д	Томашівська сільська територіальна громада
Від Д до Е	Кожанська селищна територіальна громада
Від Е до Є	Томашівська сільська територіальна громада
Від Є до Ж	Кожанська селищна територіальна громада
Від Ж до З	Квітнева сільська територіальна громада
Від З до А	Попільнянська селищна територіальна громада

СИТУАЦІЙНА СХЕМА

проходження частини межі Корнинської територіальної громади, яка межує з Кожанською територіальною громадою

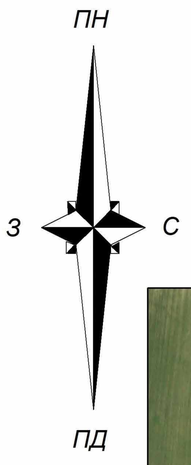

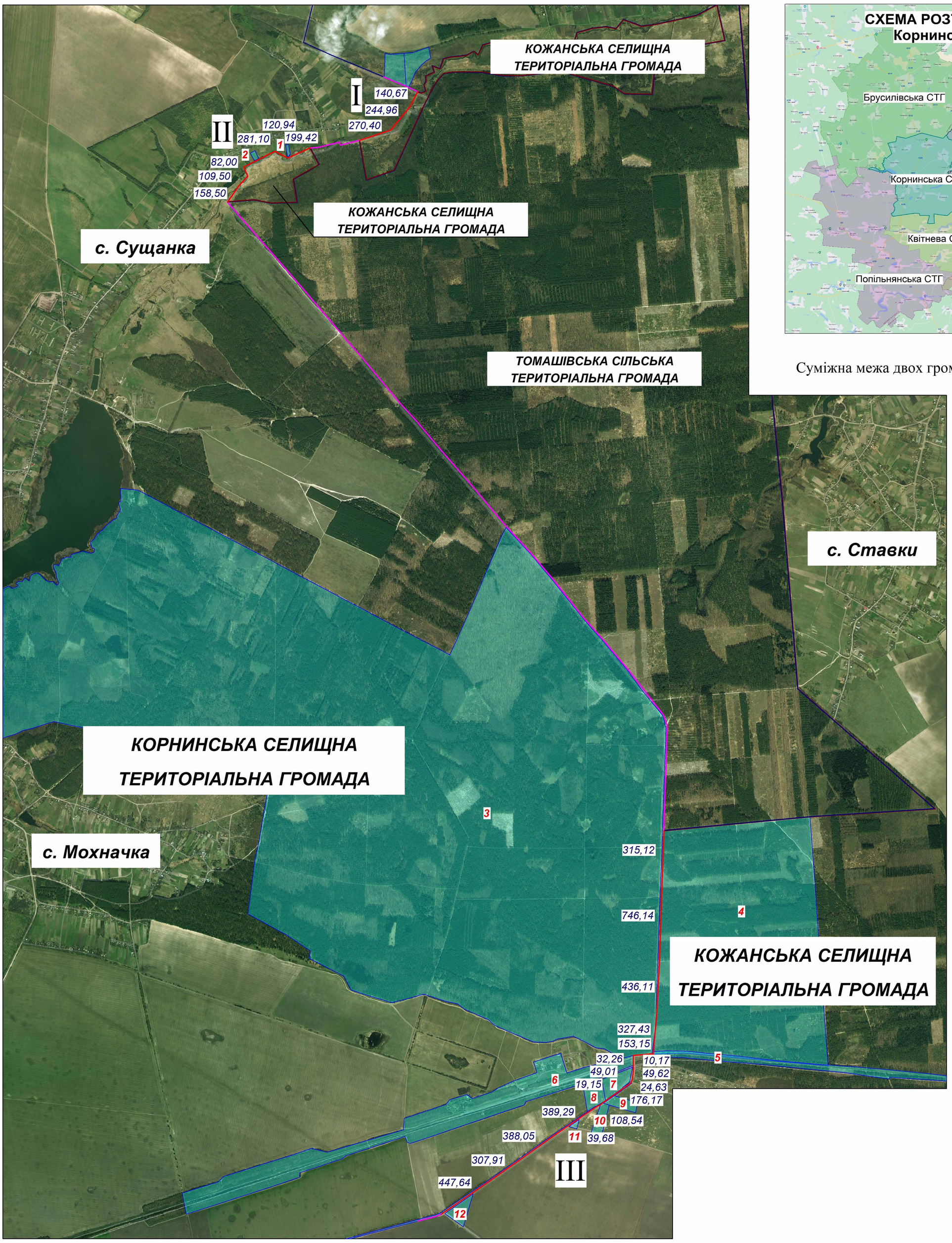

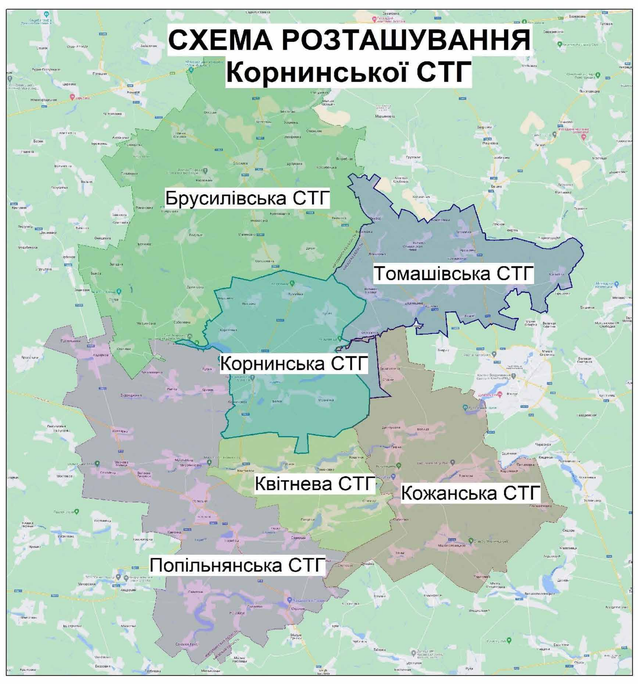

Суміжна межа двох громад складає 5 698 м.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

	суміжна межа між громадами
228,50	лінійні проміри
1	зареєстровані земельні ділянки
	межа Корнинської СТГ
	межа Кожанської СТГ
	межа Томашівської СТГ
II	масив суміжної межі між громадами

ДЕТАЛЬНА СИТУАЦІЙНА СХЕМА (додаток)

проходження частини межі Корнинської територіальної громади, яка межує з Кожанською територіальною громадою

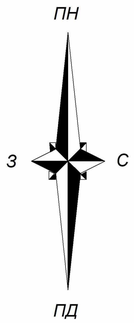

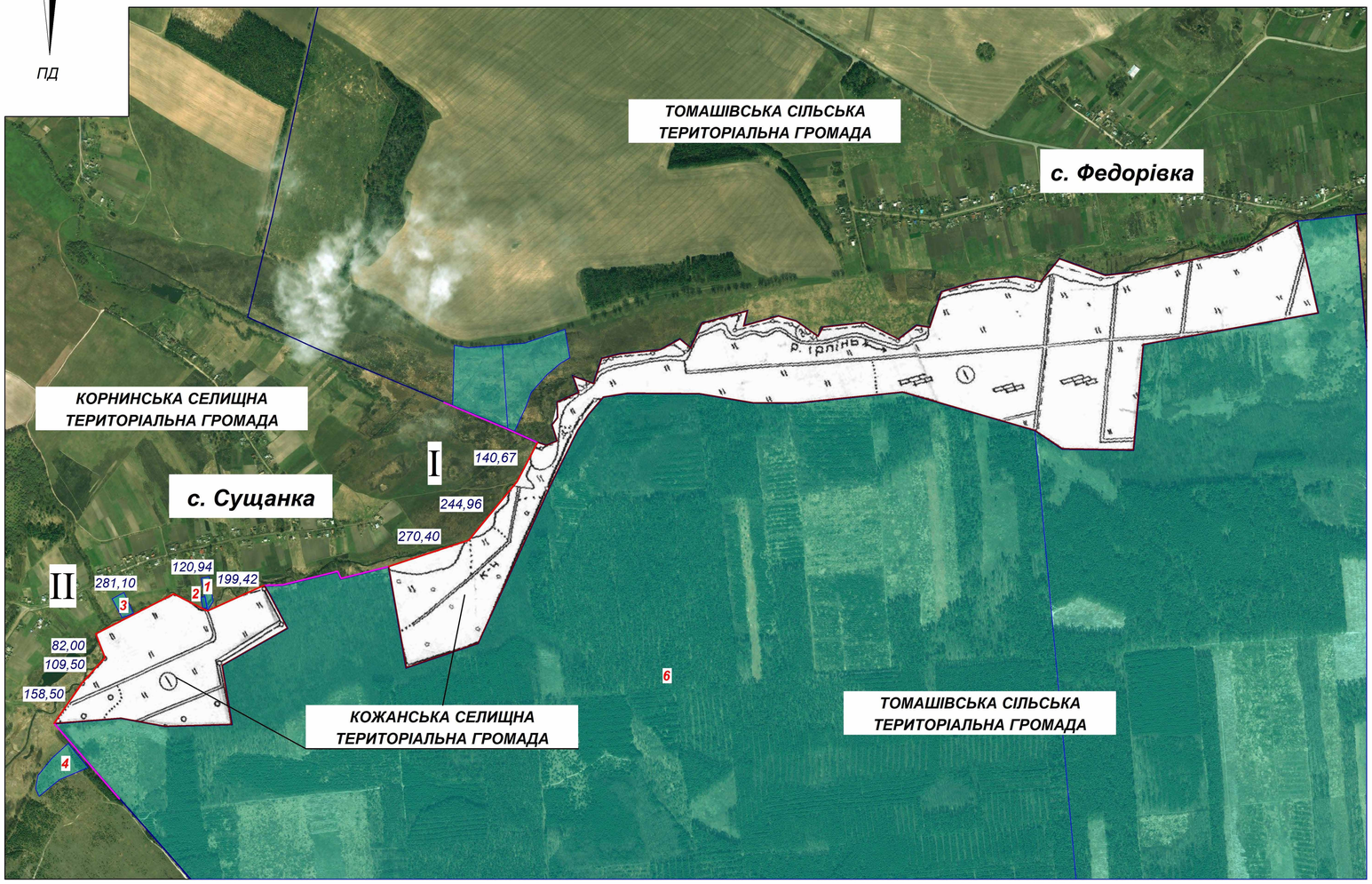

Частина плану меж Скригалівської сільської ради народних депутатів і населених пунктів з відповідними промірами черезсуміних масивів

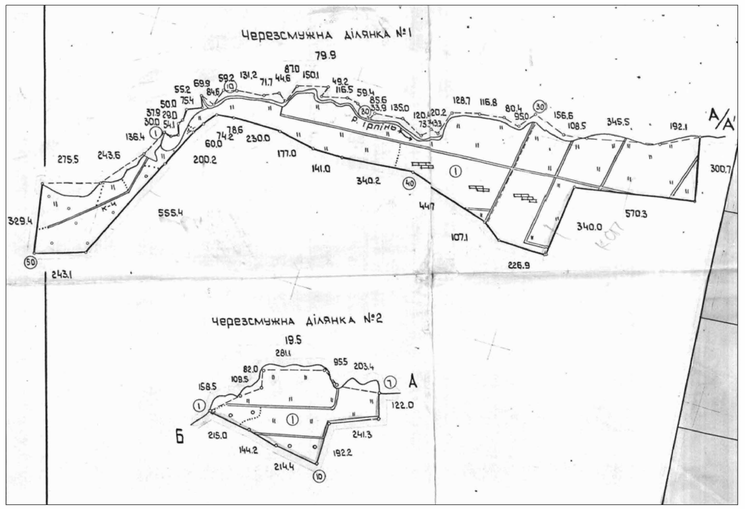

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

	суміжна межа між громадами
158,50	лінійні проміри
1	зареєстровані земельні ділянки
	межа Корнинської СТГ
	межа Кожанської СТГ
	межа Томашівської СТГ
II	масив суміжної межі між громадами